

การรับฟังความคิดเห็น (ร่าง) พระราชบัญญัติการประกอบกิจการไปรษณีย์ พ.ศ. ...

โรงแรมอัศวิน แกรนด์ คอนเวนชั่น
20 มีนาคม 2568
9.00-13.00 น.

เอกสารประกอบการรับฟังความคิดเห็น

กำหนดการรับฟังความคิดเห็น

08.30 – 09.00 น.	ลงทะเบียนเข้าร่วมการรับฟังความคิดเห็น
09.00 – 09.20 น.	กล่าวเปิดการรับฟังความคิดเห็นและชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการฯ
09.20 – 10.30 น.	นำเสนอ (ร่าง) พระราชบัญญัติการประกอบกิจการไปรษณีย์ พ.ศ.
10.30 – 10.45 น.	พักเบรก
10.45 – 12.00 น.	นำเสนอ และรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับ (ร่าง) พระราชบัญญัติการประกอบกิจการไปรษณีย์ พ.ศ.
12.00 – 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน

วิทยากรผู้บรรยาย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.
ประพันธ์พงษ์ ขำอ่อน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.
ปกรณ์ วิญญูห์ตถกิจ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.
อรอมล อาระพล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.
ศิริญา ดุสิตนานนท์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.
อภิญา บัณฑิตวุฒิสกุล

อาจารย์
ฉัตรทริกา นภานาพงศ์

An aerial photograph of a large container ship sailing on a deep blue ocean. The ship is loaded with numerous colorful shipping containers in shades of red, blue, yellow, green, and pink. A semi-transparent red rectangular box is centered over the middle of the image, containing white Thai text. The ship is moving from the top left towards the bottom right of the frame.

ปัญหาและข้อเสนอแนะหลักการแก้ไข
พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477

ปัญหาของพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477

- ☐ กฎหมายฉบับนี้มีการบังคับใช้มาเป็นเวลากว่า 90 ปี จึงเป็นกฎหมายล้าสมัยที่ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน
- ☐ ถ้อยคำและหน่วยงานที่กำหนดไว้ในกฎหมายไม่สอดคล้องกับปัจจุบัน เช่น กรมไปรษณีย์โทรเลข ปัจจุบันเปลี่ยนเป็น บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด, อธิบดี ปัจจุบันเปลี่ยนเป็น คณะกรรมการกิจการไปรษณีย์ และเจ้าไปรษณีย์ ปัจจุบัน ยกเลิกการให้บริการ
- ☐ ปัจจุบันการให้บริการไปรษณีย์ได้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการ เช่น บริการตู้รับฝากไปรษณีย์อัตโนมัติ เครื่องบริการนำจ่าย เครื่องให้บริการรับฝากและนำจ่ายอัตโนมัติในเครื่องเดียวกัน บริการธนาณัติออนไลน์ เป็นต้น แต่กฎหมายไม่ครอบคลุมถึงการให้บริการไปรษณีย์ที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่
- ☐ กฎหมายฉบับนี้มุ่งเน้นโทษทางอาญาในลักษณะโทษปรับหรือจำคุก ในขณะที่กฎหมายสมัยใหม่หลายฉบับมุ่งเน้นโทษทางปกครอง และโทษปรับเป็นพินัย
- ☐ กฎหมายฉบับนี้มีขอบเขตครอบคลุมถึงการกำกับดูแลพัสดุ (นอกเหนือจากจดหมาย) แต่เนื่องจากกฎหมายถูกนำมาใช้กำกับดูแลเฉพาะผู้ให้บริการ คือ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ไม่ถูกนำมาใช้กำกับดูแลผู้ให้บริการขนส่งพัสดुरายอื่น ทำให้ผู้บริโภคที่ใช้บริการขนส่งพัสดุไม่ได้รับการคุ้มครองอย่างเพียงพอ
- ☐ กฎหมายไม่มีกลไกสนับสนุนการให้บริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง (Universal Postal Services) ซึ่งเป็นภาระอย่างมากแก่ผู้ให้บริการดังกล่าว เนื่องจากมีต้นทุนสูง แต่ถูกกำหนดให้มีการควบคุมการคิดค่าบริการให้อยู่ในระดับที่ประชาชนทุกกลุ่มสามารถใช้บริการได้อย่างทั่วถึงทุกพื้นที่ทั่วประเทศและเท่าเทียมกัน

ข้อเสนอแนะหลักการแก้ไขพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477

1) หน่วยงานกำกับดูแล

← ความเป็นอิสระจากรัฐบาล →

↑ รูปแบบคณะกรรมการ

หน่วยงานของรัฐ ไม่ใช่รูปแบบคณะกรรมการ

MIC

IMDA

MOCI

หน่วยงานอิสระ ไม่ใช่รูปแบบคณะกรรมการ

FNA

หน่วยงานของรัฐ รูปแบบคณะกรรมการ

คกก.กิจการไปรษณีย์
(ภายใต้ MDES)

หน่วยงานอิสระ รูปแบบคณะกรรมการ

PRC

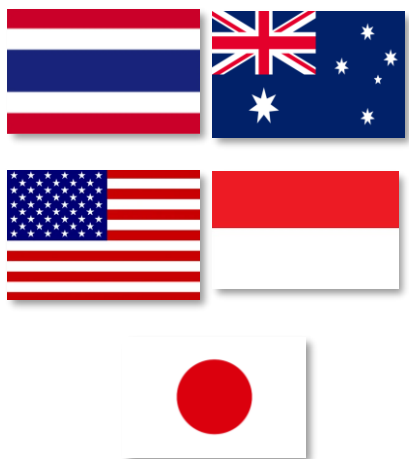
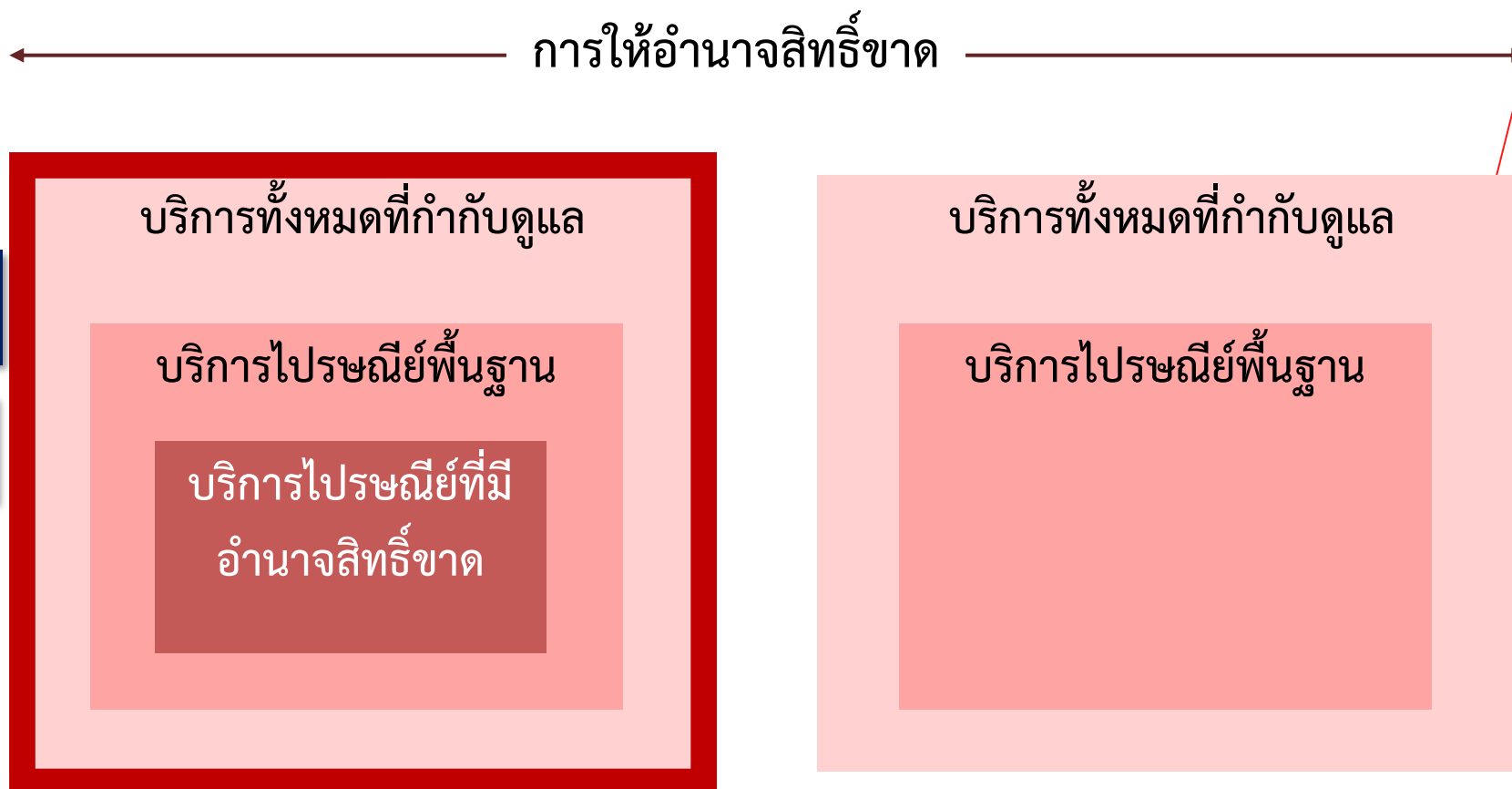
ACCC

Ofcom

ข้อเสนอแนะหลักการแก้ไขพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477

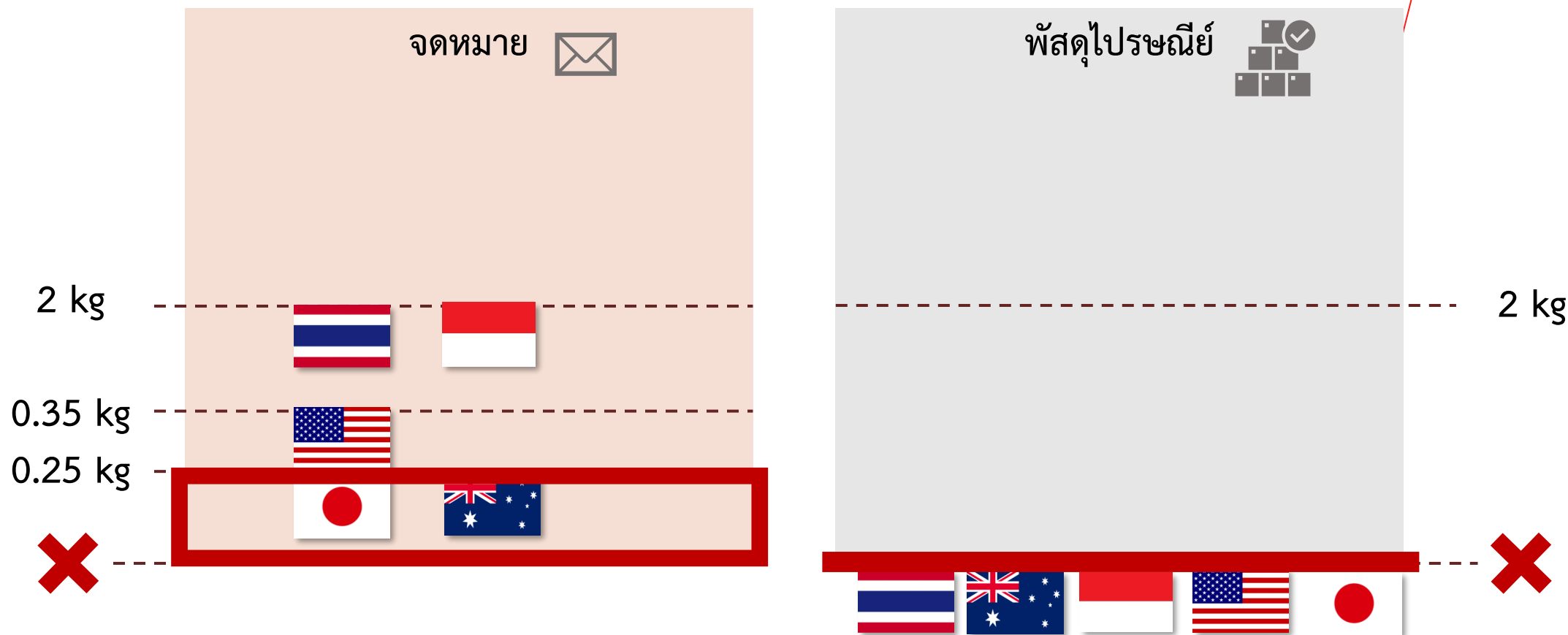
2) ประเภทบริการที่กำกับดูแล (ประเด็น 1)

ข้อเสนอแนะหลักการแก้ไขพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477

2) ประเภทบริการที่กำกับดูแล (ประเด็น 2)

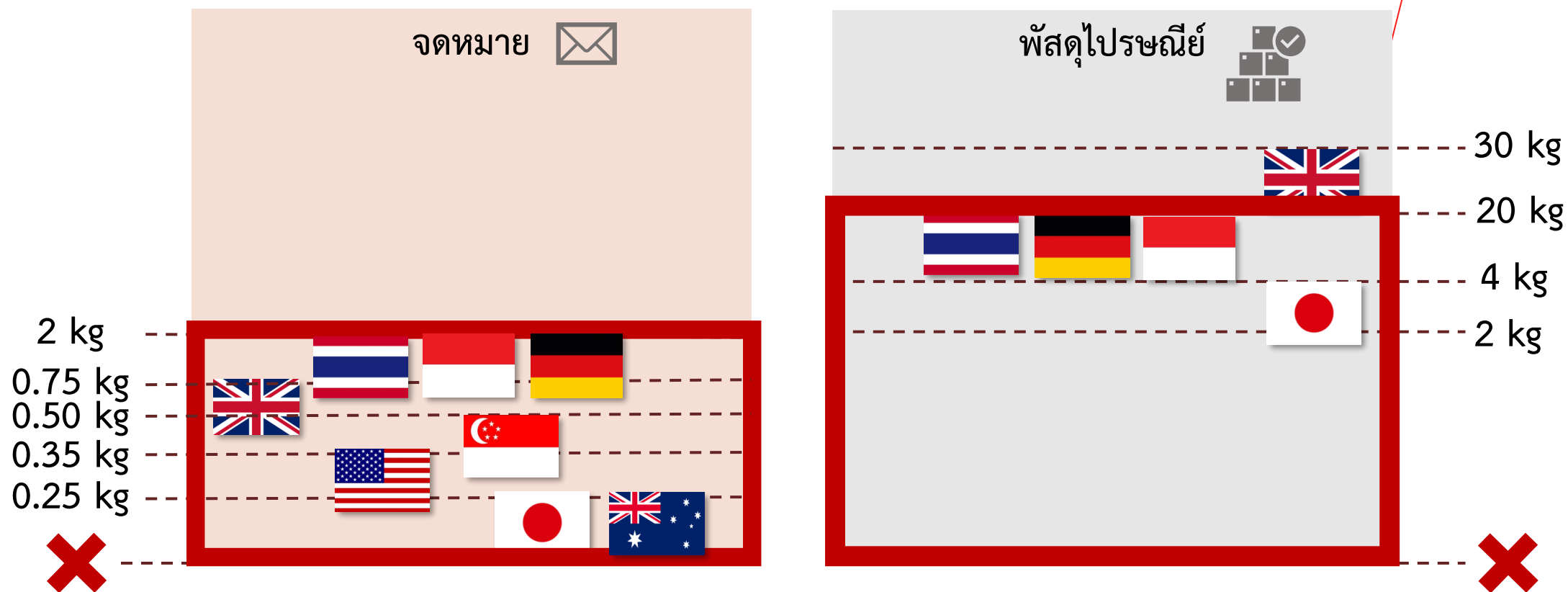
บริการไปรษณีย์ที่มีอำนาจสิทธิขาด

ข้อเสนอแนะหลักการแก้ไขพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477

2) ประเภทบริการที่กำกับดูแล (ประเด็น 3)

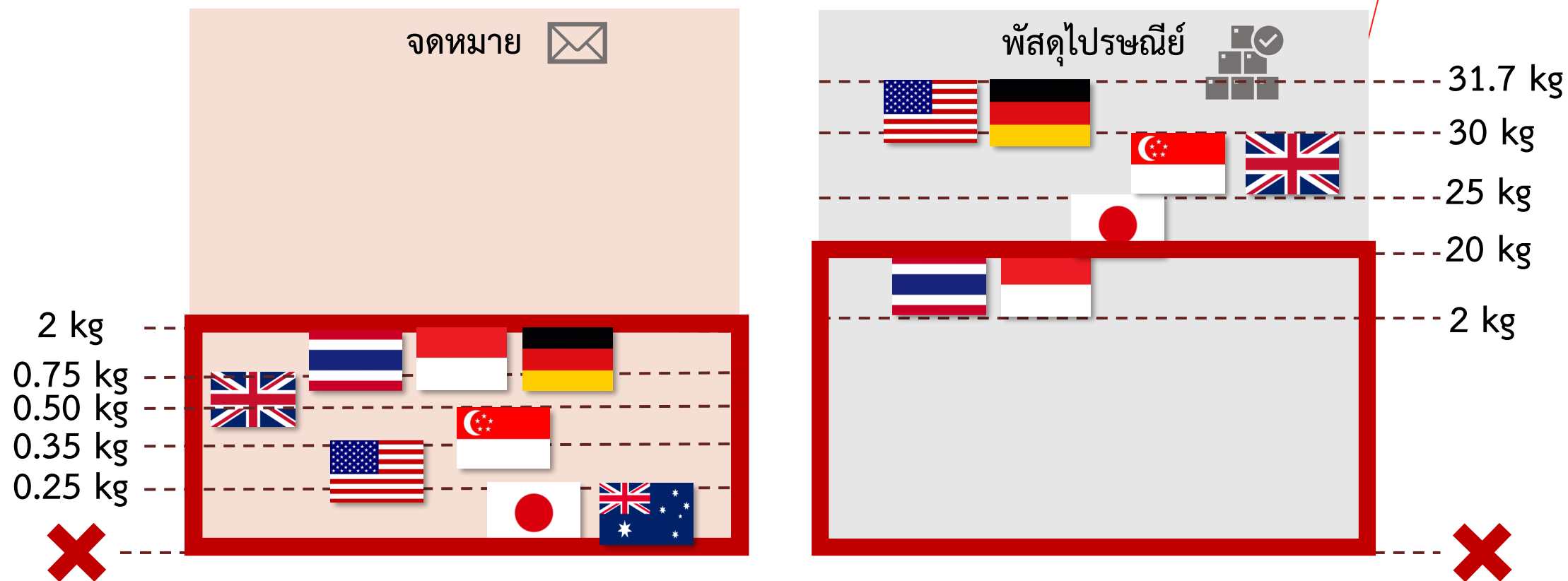
บริการไปรษณีย์พื้นฐาน (UPS)

ข้อเสนอแนะหลักการแก้ไขพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477

2) ประเภทบริการที่กำกับดูแล (ประเด็น 4)

บริการทั้งหมดที่กำกับดูแล

ข้อเสนอแนะหลักการแก้ไขพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477

3) ประเภทใบอนุญาต

แนวทางการแบ่งประเภทใบอนุญาต

ไม่มีระบบใบอนุญาต

ระบบจดทะเบียน
(คล้ายใบอนุญาต)

อนุญาตให้ดำเนินการ
บางบริการ แต่ไม่แบ่ง
ประเภทใบอนุญาต

ใบอนุญาตแบ่งตาม
ประเภทไปรษณีย์ภัณฑ์
เช่น จดหมาย (ตาม
น้ำหนัก)

แบ่งตามรูปแบบบริการ
ที่เจาะจง เช่น บริการ
ทั่วไป / บริการพิเศษ

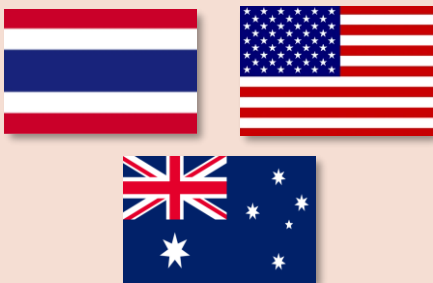

ข้อเสนอแนะหลักการแก้ไขพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477

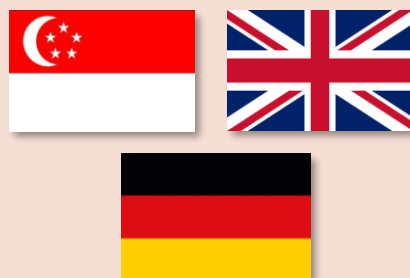
4) การสนับสนุนบริการไปรษณีย์พื้นฐานอย่างทั่วถึง

← ที่มาของเงินสนับสนุน →

ไม่มีการอุดหนุน

อุดหนุนโดยรัฐบาล

อุดหนุนโดยเงินกองทุน
(เก็บจากผู้ประกอบการ
รายอื่น)

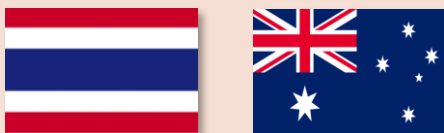
(ธุรกิจเดิม)

ข้อเสนอแนะหลักการแก้ไขพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477

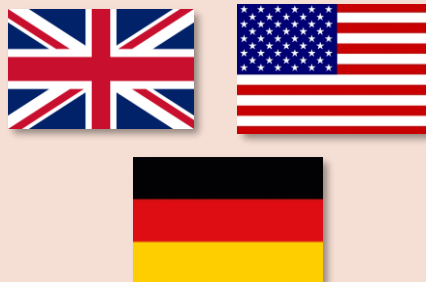
5) บทลงโทษ

← ลักษณะบทลงโทษ →

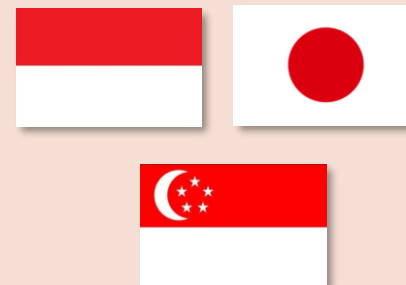
โทษทางอาญา

โทษทางปกครอง

โทษทางอาญา
โทษทางปกครอง

ประเด็นสำคัญของการจัดทำ
(ร่าง) พระราชบัญญัติการประกอบกิจการไปรษณีย์ พ.ศ. ...

ความเป็นมา

เนื่องจากพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 ได้มีการบังคับใช้มาเป็นเวลานาน จึงเป็นกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีเกี่ยวกับการสื่อสารไปอย่างมาก อันส่งผลต่อพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารและการค้าพาณิชย์ของประชาชน รวมถึงรูปแบบการให้บริการและสภาพการแข่งขันในตลาดกิจการไปรษณีย์ ดังนั้นจึงเป็นการสมควรที่จะตรา “พระราชบัญญัติการประกอบกิจการไปรษณีย์ พ.ศ.” เพื่อปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการไปรษณีย์ให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

ผู้ที่เกี่ยวข้อง

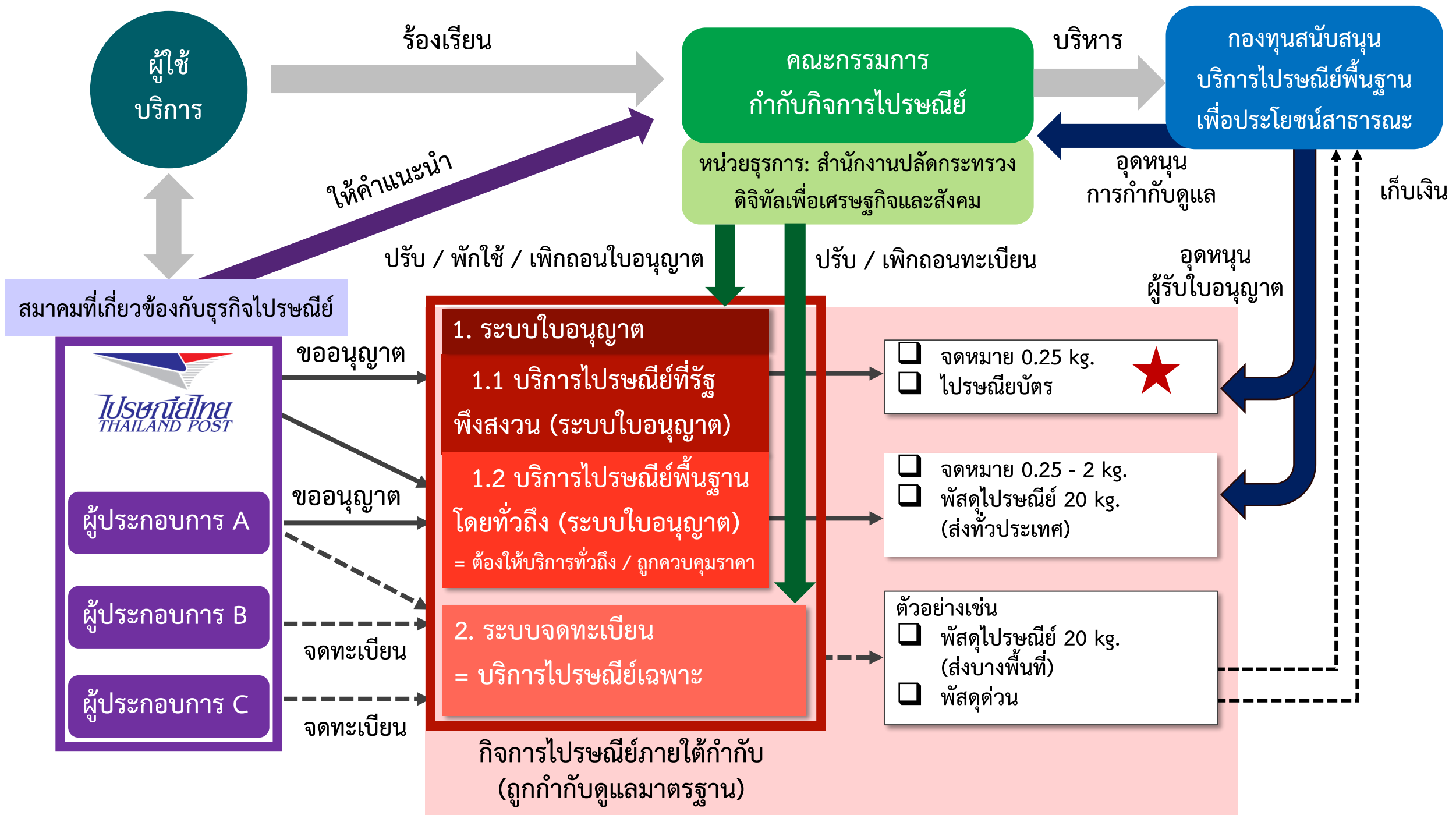
ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับ (จดหมายน้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม / พัสดุน้ำหนักไม่เกิน 20 กิโลกรัม)

ระบบอนุญาต / ระบบคณะกรรมการ / การกำหนดโทษอาญา

ระบบอนุญาต: ถูกนำมาใช้กับกิจการไปรษณีย์ที่มีความสำคัญ อันได้แก่ กิจการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวนและกิจการไปรษณีย์พื้นฐาน ซึ่งต้องตรวจสอบคุณภาพของผู้ให้บริการอย่างเข้มงวดว่าสามารถให้บริการไปรษณีย์ได้ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศหรือไม่ เพื่อให้บรรลุพันธกรณีที่มีต่อสหภาพสากลไปรษณีย์ (UPU) ส่วนกิจการไปรษณีย์ประเภทอื่นใช้ระบบจดทะเบียน

ระบบคณะกรรมการ: ถูกนำมาใช้เนื่องจากเป็นระบบที่มีความคล่องตัว รวมถึงสามารถกำหนดที่มาและองค์ประกอบของคณะกรรมการที่มีความอิสระได้

การกำหนดโทษอาญา: ถูกนำมาใช้เฉพาะการกระทำที่มีลักษณะความผิดในตัวเอง (mala in se) แต่โทษทางอาญาได้ถูกใช้เท่าที่จำเป็นในระดับที่เหมาะสม รวมถึงมีกลไกการเปรียบเทียบปรับสำหรับอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน

(ร่าง)

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการไปรษณีย์ พ.ศ. ...

โครงสร้างกฎหมาย

หมวด 1 องค์การกำกับดูแล

หมวด 2 การจัดทำและการดำเนินการตามแผนแม่บทกิจการไปรษณีย์

หมวด 3 กองทุนสนับสนุนบริการไปรษณีย์พื้นฐานเพื่อประโยชน์สาธารณะ

หมวด 4 การประกอบกิจการไปรษณีย์

ส่วนที่ 1 การขออนุญาต และการจดทะเบียน

ส่วนที่ 2 สิทธิและหน้าที่ของผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับ

ส่วนที่ 3 การรับส่งไปรษณีย์ภัณฑ์

ส่วนที่ 4 การขอใช้และเชื่อมต่อเครือข่ายไปรษณีย์

ส่วนที่ 5 ธนาณัติ

ส่วนที่ 6 ตราไปรษณียากร

หมวด 5 สิทธิของผู้ใช้บริการ

หมวด 6 สมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจไปรษณีย์

หมวด 7 การกำกับดูแล

หมวด 8 บทกำหนดโทษ

ส่วนที่ 1 การบังคับทางปกครอง

ส่วนที่ 2 โทษทางปกครอง

ส่วนที่ 3 โทษทางอาญา

บทเฉพาะกาล

(ร่าง) พระราชบัญญัติการประกอบกิจการไปรษณีย์ พ.ศ. ...

โดยที่พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 ได้มีการบังคับใช้มาเป็นเวลานาน จึงเป็นกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีเกี่ยวกับการสื่อสารไปอย่างมาก อันส่งผลต่อพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารและการค้าพาณิชย์ของประชาชน รวมถึงรูปแบบการให้บริการและสภาพการแข่งขันในตลาดกิจการไปรษณีย์ ดังนั้นจึงเป็นการสมควรที่จะตราพระราชบัญญัตินี้เพื่อปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการไปรษณีย์ให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 25 มาตรา 26 มาตรา 34 และมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อกำหนดมาตรการกำกับดูแลการประกอบกิจการไปรษณีย์ให้มีมาตรฐานและมีความน่าเชื่อถือเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนมากที่สุด ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 26 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการประกอบกิจการไปรษณีย์ พ.ศ.”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิก

- (1) พระราชบัญญัติไปรษณีย์พุทธศักราช 2477
- (2) พระราชบัญญัติไปรษณีย์ (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2483
- (3) พระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ. 2546

มาตรา 4 พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่

(1) การส่งข่าวสารหรือข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์

(2) การรับ รวบรวม ส่ง จ่าย หรือส่งมอบจดหมายหรือไปรษณียบัตร ดังต่อไปนี้

(ก) จดหมายหรือไปรษณียบัตรไม่เกินสามฉบับที่ฝากผู้เดินทาง โดยผู้รับฝากนั้นมิได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง รางวัล หรือผลประโยชน์อย่างใด ๆ ในการนั้น

(ข) จดหมายหรือไปรษณียบัตรที่ได้จัดให้ผู้เดินทางหนังสือพิเศษถือไปและเกี่ยวข้องด้วยกิจธุระของผู้ฝากหรือผู้รับจดหมายหรือไปรษณียบัตรนั้นโดยเฉพาะ โดยผู้เดินทางนั้นมิได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง รางวัล หรือผลประโยชน์อย่างใด ๆ ในการนั้น และผู้เดินทางนั้นต้องห้ามมิให้รับจดหมายหรือไปรษณียบัตรจากผู้อื่น หรือนำส่งจดหมายหรือไปรษณียบัตรให้แก่ผู้อื่น

(ค) จดหมายหรือไปรษณียบัตรที่เกี่ยวข้องเฉพาะสินค้าหรือทรัพย์สินที่ส่งไปโดยทางบก ทางน้ำ หรือทางอากาศ ซึ่งจะต้องส่งมอบพร้อมกับสินค้าหรือทรัพย์สินนั้นโดยมีต้องเสียค่าจ้าง รางวัล หรือได้ผลประโยชน์อย่างใดในการรับนำไป หรือส่งมอบจดหมายหรือไปรษณียบัตรนั้นและจดหมายหรือไปรษณียบัตรนั้นต้องมีคำว่า “จดหมายของผู้รับตราส่ง” หรือถ้อยคำอย่างอื่นทำนองเดียวกัน

มาตรา 5 ในพระราชบัญญัตินี้

“กิจการไปรษณีย์” หมายความว่า การดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับการรับ รวบรวม ส่ง จ่าย และส่งมอบไปรษณียภัณฑ์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น องค์การมหาชน หน่วยงานอิสระของรัฐ และรัฐวิสาหกิจทุกประเภท ไม่ว่าจะจัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือที่เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทจำกัดมหาชนที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

“ไปรษณียภัณฑ์” หมายความว่า จดหมาย ไปรษณียบัตร ของตีพิมพ์ทุกชนิด พัสดุ ธนาณัติ สิ่งของ หรือวัตถุอย่างอื่นที่นำมาส่งทางไปรษณีย์

“จดหมาย” หมายความว่า สิ่งสื่อสารที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลมีการติดต่อถึงกันไม่ว่าจะเข้าห่อซองปิดผนึกหรือไม่ปิดผนึก หรือมิได้เข้าห่อซอง หรือไม่ว่าจะจำหน่ายถึงบุคคลหรือที่อยู่ก็ตามหรือที่บรรจุในหีบห่อพัสดุและเครื่องหุ้มห่อ โดยมีน้ำหนักไม่เกิน 2,000 กรัม นอกจากนั้นยังหมายถึงสิ่งของทุกชนิดที่ไม่เข้าอยู่ในหลักเกณฑ์ของสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ประเภทหรือชนิดอื่นที่มีค่าไปรษณียากรต่ำกว่าและสิ่งของทุกชนิดที่ผู้ฝากส่งประสงค์จะส่งตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขและอัตราค่าไปรษณียากรของจดหมายเพื่อให้พนักงานปฏิบัติการต่อสิ่งนั้นเสมือนจดหมาย

“ไปรษณียบัตร” หมายความว่า ไปรษณียภัณฑ์ที่มีลักษณะเป็นบัตรหรือรูปแบบที่จัดทำโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ส่งข่าวสารทางไปรษณีย์ ซึ่งอาจเป็นบัตรที่ผู้ให้บริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวนจัดทำขึ้น หรือบัตรที่บุคคลภายนอก ซึ่งอาจเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลจัดทำขึ้นตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของประกาศคณะกรรมการ

“ของตีพิมพ์” หมายความว่า สิ่งสื่อสารอื่นที่ไม่ใช่จดหมาย และจัดทำขึ้นเป็นหลายสำเนาเหมือนกันทุกประการ และมีการจำหน่ายถึงบุคคลหรือที่อยู่และหุ้มห่อในลักษณะที่สามารถเปิดตรวจสอบได้ โดยมีน้ำหนักไม่เกิน 2,000 กรัม รวมถึงหนังสือเล่มเดียวหรือหลายเล่ม แต่อยู่ในห่อเดียวกันสามารถฝากส่งได้ไม่เกิน 5,000 กรัม

“พัสดุ” หมายความว่า หีบห่อบรรจุสิ่งของ ตัวอย่างสินค้า หรือสินค้าที่มีจำหน่ายถึงบุคคลหรือที่อยู่ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของประกาศคณะกรรมการ โดยมีน้ำหนักไม่เกิน 20,000 กรัม

“ธนาณัติ” หมายความว่า บริการรับฝากเงินจากผู้ฝากส่ง ณ ที่ทำการไปรษณีย์แห่งหนึ่งเพื่อจ่ายเงินให้แก่ผู้รับ โดยจะใช้วิธีออกตราสารหรือใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในไปรษณียนเทศก็ได้

“ตราไปรษณียากร” หมายความว่า บัตรตราหรือดวงตรา หรือสัญลักษณ์ใด ๆ ที่สื่อความหมายที่ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้จดทะเบียนจัดให้มีขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการชำระค่าบริการในการส่งไปรษณียภัณฑ์ รวมทั้งบัตรตราสำหรับผนึกหรือที่พิมพ์ดุน หรือแสดงไว้โดยวิธีอื่น ๆ บนไปรษณียภัณฑ์

“ดวงตราไปรษณียากร” หมายความว่า ดวงตราใด ๆ ที่มีคำว่า “ประเทศไทย” และ “THAILAND” หรือสัญลักษณ์หรือคำย่อที่มีความหมายอย่างเดียวกันซึ่งจัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการชำระค่าบริการไปรษณีย์

“บริการดีไอดี” หมายความว่า รหัสมาตรฐานของที่อยู่ซึ่งเชื่อมโยงข้อมูลส่วนบุคคล ที่อยู่ และพิกัดตำแหน่งของที่อยู่ผู้ใช้งาน โดยสามารถใช้แทนที่อยู่ในการจัดส่งสิ่งของด้วยการระบุรหัสดีไอดีบนฉลาก และสามารถกำหนดการปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลได้

“ค่าบริการ” หมายความว่า ค่าบริการไปรษณีย์หรือจำนวนเงินที่ผู้ใช้บริการต้องชำระในการใช้บริการไปรษณีย์บริการธนาณัติ รวมถึงค่าธรรมเนียมอื่น ๆ

“ค่าสิ่งของฝากส่ง” หมายความว่า มูลค่าไปรษณียภัณฑ์ที่ฝากส่งทางไปรษณีย์หรือจำนวนเงินที่แสดงไว้บนห่อซอง

“ที่ทำการไปรษณีย์” หมายความว่า ตลอดถึง โรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง ห้อง ยานพาหนะ หรือสถานที่ทุกแห่งที่ใช้เป็นที่ทำการไปรษณีย์ของผู้ให้บริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวน

“ตู้ไปรษณีย์” หมายความว่า ที่รับไปรษณียภัณฑ์ทุกชนิดซึ่งผู้ให้บริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวนได้จัดไว้

“ถุงไปรษณีย์” หมายความว่า ตลอดถึง ถุง หีบ ห่อ ซอง กล่อง กระบะหรือภาชนะอื่นใดหรือของหุ้มห่ออื่น ๆ สำหรับบรรจุไปรษณียภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ ไม่ว่าจะมิใช่ไปรษณียภัณฑ์อยู่หรือไม่ก็ตาม

“ไปรษณียนิเทศ” หมายความว่า สมุด กฎ ข้อบังคับ คำสั่งหรือประกาศว่าด้วยการไปรษณีย์ทั่วไป อันพึงต้องปฏิบัติตามความในพระราชบัญญัตินี้หรือตามสัญญาสากลไปรษณีย์

“ทางไปรษณีย์” หมายความว่า การที่ไปรษณีย์ภัณฑ์ที่อยู่ในระหว่างส่ง ตั้งแต่เวลาที่ได้สอดลงในตู้ไปรษณีย์ หรือได้ฝากส่งผ่านเครื่องบริการไปรษณีย์อัตโนมัติ หรือได้มอบให้แก่พนักงานของผู้รับใบอนุญาตหรือผู้จดทะเบียนจนถึงเวลาส่งถึงผู้รับหรือส่งกลับคืนมายังผู้ฝากส่ง หรือได้จัดการเป็นอย่างอื่นตามพระราชบัญญัตินี้

“กิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับ” หมายความว่า การให้บริการไปรษณีย์ที่ต้องขออนุญาตหรือขอจดทะเบียนกับคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย กิจการไปรษณีย์ที่ต้องได้รับอนุญาต อันได้แก่ บริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวนและบริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง และกิจการไปรษณีย์ที่ต้องจดทะเบียน อันได้แก่ บริการไปรษณีย์เฉพาะ

“บริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวน” หมายความว่า บริการจดหมายที่มีน้ำหนักไม่เกิน 250 กรัม ไปรษณียบัตร ดวงตราไปรษณียากร การตั้งตู้ไปรษณีย์ เครื่องอ่านสำหรับคนเสียจักษุ บริการดีไอดี บริการที่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งธนาณัติ ซึ่งต้องดำเนินการให้มีมาตรฐาน คุณภาพบริการ ราคาที่เหมาะสม ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน

“บริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง” หมายความว่า บริการที่ไม่เข้าลักษณะบริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวน โดยให้บริการจดหมายที่มีน้ำหนักเกินกว่า 250 กรัม แต่ไม่เกิน 2,000 กรัม และพัสดุมีน้ำหนักไม่เกิน 20,000 กรัม ซึ่งต้องดำเนินการให้มีมาตรฐาน คุณภาพบริการ ราคาที่เหมาะสม ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน

“บริการไปรษณีย์เฉพาะ” หมายความว่า บริการที่ไม่เข้าลักษณะบริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวน และไม่ใช้บริการจดหมายที่มีน้ำหนักไม่เกิน 2,000 กรัม โดยให้บริการได้เฉพาะพัสดุมีน้ำหนักไม่เกิน 20,000 กรัม รวมถึงให้บริการเฉพาะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการไปรษณีย์

“เครือข่ายไปรษณีย์” หมายความว่า การจัดตั้งที่ทำการ การจัดตั้งสาขา หรือการแต่งตั้งตัวแทน เพื่อดำเนินการใด ๆ ของผู้รับใบอนุญาตหรือผู้จดทะเบียนเพื่อดำเนินการกิจการตามกรอบที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับจดทะเบียนให้ประกอบกิจการไปรษณีย์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับกิจการไปรษณีย์

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนสนับสนุนบริการไปรษณีย์พื้นฐานเพื่อประโยชน์สาธารณะ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“พนักงาน” หมายความว่า ลูกจ้างของผู้รับใบอนุญาตหรือผู้จดทะเบียน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 6 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด 1
องค์การกำกับดูแล

มาตรา 7 ให้มีคณะกรรมการกำกับกิจการไปรษณีย์ที่ได้รับการสรรหาตามมาตรา 16 จำนวน 7 คน ซึ่งเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 9 และมาตรา 10 และมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกิจการไปรษณีย์ ด้านกิจการขนส่งและโลจิสติกส์ ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคหรือส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านอื่น ๆ ที่จะยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ด้านละหนึ่งคน

ให้สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นเลขานุการ และดำเนินการด้านธุรการของคณะกรรมการ

มาตรา 8 ให้กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่รัฐมนตรีมีคำสั่งแต่งตั้ง

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการนั้น ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่

กรรมการซึ่งพ้นตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา 9 กรรมการต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย และ
- (2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี

มาตรา 10 กรรมการต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (2) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง
- (3) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (4) ติดยาเสพติดให้โทษ
- (5) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (6) เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (7) เคยต้องคำพิพากษานั้นถึงที่สุดว่ากระทำความผิดใด เว้นแต่เป็นความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือ

ความผิดฐานหมิ่นประมาท

- (8) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (9) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- (10) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- (11) เคยถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งตามกฎหมาย
- (12) เป็นหรือเคยเป็นกรรมการ ผู้จัดการ ผู้บริหาร ที่ปรึกษา พนักงาน ผู้ถือหุ้น หรือหุ้นส่วน ในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลอื่นใด บรรดาที่ประกอบกิจการด้านกิจการไปรษณีย์ หรือด้านขนส่งและ โลจิสติกส์ในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนได้รับการคัดเลือกตามมาตรา 16
- (13) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (14) เคยเป็นผู้ต้องพ้นจากตำแหน่งกรรมการ หรือผู้บริหารบริษัทมหาชนจำกัด เพราะเหตุ มีลักษณะที่แสดงถึงการขาดความเหมาะสมที่จะได้รับความไว้วางใจให้บริหารจัดการกิจการที่มีมหาชนเป็น ผู้ถือหุ้นตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

มาตรา 11 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 8 กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 9 หรือมาตรา 10

(4) รัฐมนตรีให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่หรือหย่อนความสามารถ

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา 12 การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

การประชุมของคณะกรรมการอาจกระทำได้โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นได้ตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 13 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการกำหนดนโยบาย
- (2) จัดให้มีแผนแม่บทกิจการไปรษณีย์
- (3) พิจารณาออก พักใช้ หรือเพิกถอนการใช้ใบอนุญาต รวมถึงรับหรือเพิกถอนการจดทะเบียน กำกับดูแลการประกอบกิจการไปรษณีย์ รวมทั้งให้มีอำนาจปรับทางปกครอง
- (4) บริหารกองทุนสนับสนุนบริการไปรษณีย์พื้นฐานเพื่อประโยชน์สาธารณะ
- (5) ให้คำแนะนำต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้
- (6) ออกประกาศต่าง ๆ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
- (7) พิจารณาและวินิจฉัยเรื่องร้องเรียน
- (8) กำหนดหลักเกณฑ์การรับคำร้องเรียนและการพิจารณาคำร้องเรียน
- (9) จัดทำไปรษณียนิเทศขึ้นเพื่อใช้ประกอบการดำเนินการตามพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้
- (10) ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนากิจการไปรษณีย์
- (11) ศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบกิจการไปรษณีย์
- (12) ขอคำแนะนำจากสมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจไปรษณีย์ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

- (13) เสนอความเห็นหรือให้คำแนะนำต่อรัฐมนตรีในการทำข้อตกลงกับต่างประเทศ
- (14) ตีความและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาที่เกิดจากการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้
- (15) เสนอความเห็น หรือให้คำแนะนำ ต่อรัฐมนตรีเพื่อแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกิจการไปรษณีย์
- (16) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งและเผยแพร่ต่อสาธารณชน
- (17) ปฏิบัติการอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

มาตรา 14 ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย หรือดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมายให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 13
ให้นำมาตรา 12 มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา 15 ให้กรรมการ อนุกรรมการ และที่ปรึกษาได้รับค่าตอบแทนตามที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 16 เมื่อมีเหตุต้องให้มีการสรรหาคณะกรรมการหรือสรรหากรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการคนหนึ่ง ทำหน้าที่คัดเลือกผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการประกอบด้วยปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และบุคคลซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ในกิจการ หรือสาขาวิชาชีพอันจะเป็นประโยชน์ต่อกิจการไปรษณีย์อีกสองคนเป็นกรรมการ และให้สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นเลขานุการ

ก่อนดำเนินการประกาศรับสมัคร ให้คณะกรรมการสรรหากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกรวมทั้งลักษณะของความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ และผลงานของแต่ละด้านที่จะยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการแล้วประกาศให้ทราบทั่วกัน

กรรมการสรรหาไม่มีสิทธิได้รับการเสนอชื่อเป็นประธานกรรมการ หรือกรรมการตามมาตรา 7

เมื่อได้มีการสรรหาคณะกรรมการตามมาตรา 7 ครบถ้วนแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหาจัดให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกประชุมร่วมกัน เพื่อเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ และถ้าเห็นสมควรจะเลือกกรรมการอีกคนหนึ่งเป็นรองประธานกรรมการก็ได้

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคสี่แล้ว ให้ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมในฐานะประธานกรรมการสรรหานำเสนอรายชื่อบุคคลที่ดำเนินการสรรหาและคัดเลือกต่อรัฐมนตรีเพื่อมีคำสั่งแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการ และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 17 ให้สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นเลขานุการของคณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการด้านธุรการของคณะกรรมการ และปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หมวด 2

การจัดทำและการดำเนินการตามแผนแม่บทกิจการไปรษณีย์

มาตรา 18 ให้คณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทกิจการไปรษณีย์สำหรับการดำเนินงานในช่วงระยะเวลาห้าปี เสนอต่อคณะรัฐมนตรี โดยอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(1) แนวทางการพัฒนากิจการไปรษณีย์ของประเทศ การจัดให้มีบริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวนอย่างทั่วถึงและการกำกับดูแลการประกอบกิจการไปรษณีย์

(2) ลักษณะและประเภทของการประกอบกิจการไปรษณีย์ที่ต้องขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

ให้คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ผู้ประกอบการเอกชน หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดทำแผนแม่บทกิจการไปรษณีย์ด้วย

แผนแม่บทกิจการไปรษณีย์เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้วให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้ใช้เป็นแนวทางในการออกกฎกระทรวงและประกาศของคณะกรรมการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทกิจการไปรษณีย์ และมีหน้าที่ในการปรับปรุงและทบทวนแผนแม่บทกิจการไปรษณีย์ในห้วงระยะเวลาทุกห้าปี เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

มาตรา 19 ให้คณะกรรมการมีหน้าที่จัดให้มีบริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวนและบริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง และให้มีอำนาจกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตอย่างน้อยหนึ่งรายต้องจัดให้มีบริการไปรษณีย์ ดังต่อไปนี้

(1) จัดให้มีบริการไปรษณีย์พื้นที่ชนบทหรือพื้นที่ที่มีผลตอบแทนการลงทุนต่ำ หรือท้องที่หนึ่งท้องที่ใดที่ยังไม่มีผู้ให้บริการ หรือมีแต่ไม่ทั่วถึงหรือไม่เพียงพอแก่ความต้องการของผู้ใช้บริการในท้องที่นั้น

(2) จัดให้มีบริการไปรษณีย์ในบางลักษณะหรือบางประเภทตามที่คณะกรรมการกำหนดแก่ผู้พิจารณา
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการไปรษณีย์ตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่
คณะกรรมการประกาศกำหนด

ให้คณะกรรมการจัดให้มีการประกาศตามวรรคสองไว้เป็นการล่วงหน้าเพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตได้ทราบขอบเขตการจัดให้มีบริการไปรษณีย์ตามวรรคหนึ่ง

การกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตจัดให้มีบริการไปรษณีย์ตามมาตรานี้ ต้องไม่ทำให้เกิดภาระเกินสมควรแก่การลงทุนของผู้รับใบอนุญาต

มาตรา 20 ให้คณะกรรมการออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ต่อไปนี้ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับแผนแม่บทกิจการไปรษณีย์

(1) ลักษณะและประเภทของกิจการไปรษณีย์ที่ต้องรับใบอนุญาตและจดทะเบียน

(2) อัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและจดทะเบียน หลักเกณฑ์ในการยกเว้นหรือลดหย่อนค่าธรรมเนียมใบอนุญาตสำหรับบริการเพื่อประโยชน์สาธารณะและมีได้แสวงหากำไรในทางธุรกิจ

(3) หลักเกณฑ์ในการขอรับใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การอนุญาตและการให้ต่ออายุใบอนุญาต รวมถึงหลักเกณฑ์ในการขอจดทะเบียนและการรับจดทะเบียน

(4) การให้บริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวนและบริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง รวมถึงการสนับสนุนบริการดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ก. ประเภทและขอบเขตของบริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวนและบริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง

ข. มาตรฐานและคุณภาพการให้บริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวนและบริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง

ค. ประเภทไปรษณีย์ภัณฑ์ พิกัดน้ำหนัก และอัตราค่าบริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวนและบริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง

ง. หลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้ให้บริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวนและบริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึงได้รับเงินอุดหนุน

จ. อัตราการจัดสรรรายได้จากการประกอบกิจการไปรษณีย์ของผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับที่ไม่ได้ทำบริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวนและบริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง รวมถึงวิธีการนำส่งเข้ากองทุนเพื่อนำไปดำเนินการจัดทำบริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวนตามที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทกิจการไปรษณีย์

ฉ. การได้รับสิทธิประโยชน์อื่น

(5) มาตรฐานและคุณภาพการให้บริการกิจการไปรษณีย์

(6) อัตราขั้นสูงของค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการกิจการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวนและกิจการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง

(7) เรื่องอื่น ๆ ที่คณะกรรมการเห็นสมควร

มาตรา 21 ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินงานต่อไปนี้

- (1) การออกดวงตราไปรษณียากรในนามของรัฐบาลไทย
- (2) การทำความตกลงกับต่างประเทศในกิจการไปรษณีย์
- (3) การตั้งตู้ไปรษณีย์
- (4) การออกธนาคัติ
- (5) การได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าผ่านทาง
- (6) การห้ามหน่วงเหนี่ยว ขัดขวาง กีดกันยานพาหนะที่ใช้รับหรือส่งถุงไปรษณีย์

การดำเนินงานตามวรรคหนึ่ง (1) - (4) ให้เป็นหน้าที่ของผู้ให้บริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวน

หมวด 3

กองทุนสนับสนุนบริการไปรษณีย์พื้นฐานเพื่อประโยชน์สาธารณะ

มาตรา 22 ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรียกว่า “กองทุนสนับสนุนบริการไปรษณีย์พื้นฐานเพื่อประโยชน์สาธารณะ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการให้บริการไปรษณีย์พื้นฐานแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน ตลอดจนสนับสนุนการกำกับดูแลกิจการไปรษณีย์เพื่อให้เป็นไปตามแผนแม่บทกิจการไปรษณีย์

มาตรา 23 กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินอื่น ดังต่อไปนี้

- (1) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและการจดทะเบียน ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
 - (2) ค่าปรับทางปกครองจากการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้
 - (3) เงินที่มาจากสัดส่วนของรายได้ของผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับ ยกเว้นผู้ให้บริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวนและผู้ให้บริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
 - (4) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
 - (5) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อสมทบกองทุน
 - (6) ดอกผลและผลประโยชน์ที่เกิดจากกองทุน
- เงินและทรัพย์สินอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งเข้ากองทุนโดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา 24 เงินของกองทุน ให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการดังต่อไปนี้

- (1) สนับสนุนค่าใช้จ่ายของกิจการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวนและกิจการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง เพื่อให้เกิดการให้บริการไปรษณีย์พื้นฐานแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน โดยคำนึงถึงต้นทุนการให้บริการในพื้นที่ห่างไกลหรือพื้นที่ที่มีผู้ใช้บริการจำนวนน้อย ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
- (2) จัดสรรเป็นเงินอุดหนุนแก่คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และสำนักงาน ในการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (3) จัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน
- (4) จัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 25 ให้คณะกรรมการมีหน้าที่บริหารกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนตามมาตรา 22 รวมถึงติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน และจัดทำงบการเงินภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี โดยให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนทุกรอบปีเพื่อทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือที่ปรึกษาเพื่อมอบหมายให้ดำเนินการใด ๆ ตามวรรคหนึ่งได้ หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการบริหาร การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการบริหารกองทุนในหมวดนี้ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด 4

การประกอบกิจการไปรษณีย์

ส่วนที่ 1

การขออนุญาต และการจดทะเบียน

มาตรา 26 ผู้ที่ประสงค์จะให้บริการไปรษณีย์ต้องเป็นผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับ โดยได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการหรือจดทะเบียนกับคณะกรรมการ ดังนี้

(1) กิจการไปรษณีย์ที่ต้องได้รับอนุญาต ได้แก่ การประกอบกิจการไปรษณีย์ที่ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

ก. ใบอนุญาตประกอบกิจการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวน ได้แก่ ใบอนุญาตประกอบกิจการไปรษณีย์สำหรับผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ที่มีเครือข่ายไปรษณีย์ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ ซึ่งสงวนไว้สำหรับหน่วยงานของรัฐที่มีวัตถุประสงค์ในการให้บริการไปรษณีย์เป็นหลักและมีเครือข่ายไปรษณีย์เป็นของตนเองครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ โดยมีสิทธิให้บริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวน อันครอบคลุมถึงบริการจดหมายที่มีน้ำหนักไม่เกิน 250 กรัม รวมทั้งการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวน

ข. ใบอนุญาตประกอบกิจการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง ได้แก่ ใบอนุญาตประกอบกิจการไปรษณีย์สำหรับผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ที่มีเครือข่ายไปรษณีย์ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ ที่ไม่ใช่บริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวน โดยมีสิทธิให้บริการไปรษณีย์พื้นฐาน อันได้แก่ บริการจดหมายที่มีน้ำหนักเกินกว่า 250 กรัม แต่ไม่เกิน 2,000 กรัม และพัสดุมีน้ำหนักไม่เกิน 20,000 กรัม

(2) กิจการไปรษณีย์ที่ต้องจดทะเบียน ได้แก่ การประกอบกิจการไปรษณีย์เฉพาะที่มีเครือข่ายไปรษณีย์ไม่ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ ที่ไม่ใช่บริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวน และไม่ใช่บริการจดหมายที่มีน้ำหนักไม่เกิน 2,000 กรัม โดยให้บริการได้เฉพาะพัสดุน้ำหนักไม่เกิน 20,000 กรัม รวมถึงให้บริการเฉพาะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการไปรษณีย์

ในการยื่นขอรับใบอนุญาตหรือจดทะเบียน ต้องระบุว่าเป็นการขอรับใบอนุญาตหรือจดทะเบียนประเภทใด พร้อมทั้งต้องแจ้งลักษณะกิจการไปรษณีย์ที่ประสงค์จะดำเนินการด้วย โดยผู้รับใบอนุญาตตาม (1) สามารถยื่นขอจดทะเบียนตาม (2) ในวรรคแรก เพื่อประกอบกิจการไปรษณีย์เฉพาะในลักษณะอื่นได้ และถ้าประสงค์จะเปลี่ยนแปลงการประกอบกิจการไปรษณีย์ในลักษณะอื่นภายหลังจากที่ได้รับอนุญาตหรือจดทะเบียนแล้วจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อนเริ่มประกอบกิจการที่เปลี่ยนแปลงนั้น

มาตรา 27 ให้คณะกรรมการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตและการจดทะเบียนโดยเปิดเผยเป็นการทั่วไป เพื่อให้ที่ผู้ประสงค์จะประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับได้ทราบล่วงหน้า โดยประกาศดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตและผู้จดทะเบียน วิธีการขอรับใบอนุญาตและขอจดทะเบียน และหลักเกณฑ์ในการออกใบอนุญาตและรับจดทะเบียน ซึ่งจะต้องกำหนดให้สอดคล้องกับกิจการไปรษณีย์แต่ละลักษณะและประเภทตามมาตรา 26 และต้องเป็นไปตามแนวทางการอนุญาตให้ประกอบกิจการไปรษณีย์ที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทกิจการไปรษณีย์

ในการกำหนดคุณสมบัติของผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) ต้องมิใช่เป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และมีสัดส่วนการถือหุ้นของบุคคลผู้มีสัญชาติไทยมากกว่ากึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น รวมทั้งต้องมีกรรมการสัญชาติไทยมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด และผู้มีอำนาจกระทำการผูกพันนิติบุคคลนั้นต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยด้วย ในการนี้คณะกรรมการอาจกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับที่เป็นนิติบุคคลจะต้องกำหนดข้อห้ามการกระทำอื่นใดที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยด้วยก็ได้

(2) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(3) ไม่อยู่ระหว่างการถูกพักใช้หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการไปรษณีย์ หรือถูกเพิกถอนทะเบียนการประกอบกิจการไปรษณีย์

(4) บุคคลผู้เป็นกรรมการ ผู้จัดการหรือผู้มีอำนาจในการจัดการของผู้ขอรับใบอนุญาตต้องไม่เคยถูกศาลมีคำสั่งพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ภายในระยะเวลาสองปีก่อนการยื่นคำขอรับใบอนุญาต

(5) ไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด สำหรับการขอรับใบอนุญาตหรือขอจดทะเบียนการประกอบกิจการไปรษณีย์แต่ละประเภท

มาตรา 28 ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องแก้ไขฐานะ หรือการดำเนินงานของนิติบุคคลตามมาตรา 27 ให้คณะกรรมการมีอำนาจผ่อนผันให้ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับมีสัดส่วนการถือหุ้นและกรรมการแตกต่างจากมาตรา 27 ก็ได้ แต่ต้องกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขใด ๆ ไว้ เพื่อให้ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับต้องนำหุ้นเสนอขายหรือเปลี่ยนแปลงกรรมการตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา 29 ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวนและกิจการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึงตามมาตรา 26 วรรคแรก (1) มีหน้าที่ในการจัดทำบริการไปรษณีย์พื้นฐานทั่วประเทศ เพื่อเป็นประกันความมั่นคงในการดำรงไว้ซึ่งการให้บริการให้ประชาชนเข้าถึงด้วยราคาเป็นธรรม โดยต้องมีการจัดทำแผนการลงทุนและแผนการให้บริการกิจการไปรษณีย์ที่สามารถให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อประกอบการยื่นขอรับใบอนุญาต

มาตรา 30 ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับต้องชำระค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการไปรษณีย์ตามอัตรา หลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ทั้งนี้ จะต้องไม่เป็นภาระแก่ผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บริการโดยไม่สมเหตุผลการกำหนดอัตรา และหลักเกณฑ์ของค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการไปรษณีย์ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการคำนึงถึงลักษณะการให้บริการตามประเภทของใบอนุญาตและการจดทะเบียน ตลอดจนรายจ่ายในการกำกับดูแลการประกอบกิจการไปรษณีย์อันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 31 ในการประกอบกิจการไปรษณีย์ ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ในการกำหนดเงื่อนไขในการอนุญาตหรือจดทะเบียน ให้คณะกรรมการกำหนดสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบโดยเฉพาะของผู้รับใบอนุญาตหรือผู้จดทะเบียนให้ชัดเจน รวมทั้งกำหนดแผนการให้บริการกิจการไปรษณีย์ของผู้รับใบอนุญาตหรือผู้จดทะเบียน โดยอย่างน้อยต้องกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการเริ่มให้บริการ รายละเอียดของลักษณะหรือประเภท การให้บริการ และอัตราค่าบริการ ทั้งนี้คณะกรรมการอาจกำหนดเงื่อนไขอื่นที่จำเป็นในการให้บริการเพื่อประโยชน์สาธารณะสำหรับผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวนและกิจการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึงก็ได้

ในกรณีที่มีเหตุสำคัญเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ หรือกฎหมาย หรือพหุติการณณ์ เปลี่ยนแปลงไป ให้คณะกรรมการมีอำนาจแก้ไขเพิ่มเติมเงื่อนไขในการอนุญาตหรือจดทะเบียนได้ตามความจำเป็น

มาตรา 32 ใบอนุญาตประกอบกิจการไปรษณีย์ตามมาตรา 26 วรรคหนึ่ง (1) ให้มีอายุตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดสำหรับใบอนุญาตแต่ละประเภท

การขอต่ออายุใบอนุญาตให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้ว ให้ถือว่าผู้ยื่นคำขออยู่ในฐานะผู้รับใบอนุญาตจนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต แต่ทั้งนี้ คณะกรรมการต้องพิจารณาและแจ้งคำสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ

(ร่าง) พระราชบัญญัติการประกอบกิจการไปรษณีย์ พ.ศ. ...

การยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตและการให้ต่ออายุใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนดซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามมาตรา 27 ด้วย

การกำหนดระยะเวลาในการอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาต ให้คณะกรรมการกำหนด โดยคำนึงถึงระยะเวลาตามแผนการลงทุน ขอบเขตการให้บริการ แนวทางการพัฒนากิจการของผู้รับใบอนุญาต การคุ้มครองผู้บริโภคที่จะได้รับการบริการอย่างต่อเนื่อง และผลการประเมินการประกอบกิจการ

การเลิกประกอบกิจการไปรษณีย์ ผู้รับใบอนุญาตต้องแจ้งให้คณะกรรมการทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหกเดือน ในการนี้ คณะกรรมการอาจกำหนดเงื่อนไขให้ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติก่อนเลิกกิจการก็ได้

มาตรา 33 ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับต้องรายงานให้คณะกรรมการทราบโดยไม่ชักช้าเมื่อมีเหตุการณ์ดังต่อไปนี้

- (1) ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงจนอาจเกิดปัญหาในการให้บริการไปรษณีย์
- (2) ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับกระทำหรือถูกระทำอันมีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการหรือถูกครอบงำกิจการตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
- (3) กรณีใด ๆ ที่มีหรืออาจจะมีผลกระทบต่อการประกอบกิจการหรือการให้บริการของผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับจะทำสัญญาให้บุคคลอื่นมีอำนาจทั้งหมดหรือบางส่วนในการบริหารงานของผู้รับใบอนุญาต ต้องรายงานให้คณะกรรมการทราบก่อนดำเนินการ เว้นแต่การให้บริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวนหรือบริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง หากมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนให้ดำเนินการก่อนรายงานได้

เมื่อคณะกรรมการได้รับรายงานตามวรรคแรกหรือวรรคสอง ให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับต้องปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อป้องกันความเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะได้

ส่วนที่ 2

สิทธิและหน้าที่ของผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับ

มาตรา 34 ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับมีหน้าที่ให้บริการตามมาตรฐานและคุณภาพการให้บริการที่มีความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และเชื่อถือได้ ที่กำหนดโดยประกาศคณะกรรมการตามมาตรา 20 วรรคหนึ่ง (5) และต้องให้บริการอย่างน้อย 6 วันต่อสัปดาห์ จะพักหรือหยุดการให้บริการไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับจะปฏิเสธการให้บริการโดยไม่มีเหตุอันสมควรไม่ได้

ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับต้องจัดให้มีการเผยแพร่ประเภทบริการ มาตรฐานการให้บริการ และอัตราค่าบริการของตน ไว้เป็นการทั่วไป และต้องแสดงไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ที่ทำการไปรษณีย์ หรือสถานที่อื่น ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด เพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถตรวจสอบได้

ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับได้โฆษณายืนยันมาตรฐานหรือคุณภาพใด ๆ ของการให้บริการไปรษณีย์ของตนไว้ ให้เป็นหน้าที่ของผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามที่โฆษณานั้น ถ้าผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับไม่ให้บริการได้ตามที่โฆษณาไว้ ให้ผู้มีส่วนได้เสียร้องเรียนไปยังคณะกรรมการและให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับดำเนินการแก้ไขให้ตรงตามที่โฆษณาได้

มาตรา 35 สัญญาหรือความตกลงใด ๆ เกี่ยวกับการประกอบกิจการไปรษณีย์ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ถ้าผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับจะทำการกับรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศและบุคคลหรือนิติบุคคลที่อยู่ในต่างประเทศ รวมทั้งการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกสัญญาหรือความตกลงดังกล่าว จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการด้วย เว้นแต่เป็นการจัดซื้อจัดจ้างตามปกติ หรือเป็นสัญญาหรือความตกลงที่คณะกรรมการประกาศยกเว้นให้ไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับต้องส่งมอบสำเนาสัญญาหรือความตกลงที่ทำกับรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ และบุคคลหรือนิติบุคคลที่อยู่ในต่างประเทศทุกฉบับตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดภายในสามสิบวันนับแต่วันทำสัญญาหรือความตกลงดังกล่าว เว้นแต่สัญญาหรือความตกลงเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง หรือสัญญาหรือความตกลงที่คณะกรรมการประกาศกำหนดยกเว้นไม่ต้องส่งให้คณะกรรมการ

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าสัญญาหรือความตกลงใดได้กระทำขึ้นโดยไม่ได้รับความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง หรือมีการดำเนินการใดที่แตกต่างไปจากความเห็นชอบของคณะกรรมการ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับดำเนินการแก้ไขตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ถ้าผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาดังกล่าวให้ถือเป็นเหตุแห่งการเพิกถอนใบอนุญาตหรือทะเบียน

มาตรา 36 ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ที่ต้องได้รับอนุญาตมีสิทธิเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการตามอัตราขั้นสูงของกิจการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวนและกิจการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึงที่กำหนดในประกาศคณะกรรมการออกตามความในมาตรา 20 วรคหนึ่ง (6) โดยต้องเป็นอัตราค่าธรรมเนียมที่เป็นธรรม สมเหตุสมผล ที่ประชาชนทั่วไปสามารถจ่ายได้

ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ที่ต้องจดทะเบียนมีสิทธิกำหนดและเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการด้วยตนเอง โดยค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการต้องไม่มีลักษณะที่เป็นการกีดกันทางการค้า หรือจำกัดการแข่งขันอย่างเป็นธรรม หรือกำหนดในอัตราที่ต่ำกว่าต้นทุนการให้บริการที่แท้จริง และต้องเรียกเก็บจากผู้ใช้บริการของตนในอัตราเดียวกันสำหรับบริการในลักษณะหรือประเภทเดียวกัน

คณะกรรมการอาจกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา 37 ในการให้บริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวน ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่จัดให้มีที่ทำการไปรษณีย์ ตู้ไปรษณีย์ และอุปกรณ์อื่นที่จำเป็นในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการอย่างเพียงพอและทั่วถึงตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้รับใบอนุญาตจัดทำแผนแสดงการกำหนดจุดก่อสร้างหรือติดตั้ง พร้อมทั้งเหตุผลและความจำเป็นเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้ทราบก่อนดำเนินการ

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคสองแล้ว ให้ผู้รับใบอนุญาตมีสิทธิดังต่อไปนี้

(1) ติดตั้งตู้ไปรษณีย์หรืออุปกรณ์ประกอบใดในการให้บริการไปรษณีย์ที่ต้องกระทำในที่ดินหรือทางสาธารณะของแผ่นดิน โดยต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินหรือทางสาธารณะนั้นทราบก่อน และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวกำหนด

(2) ตั้งที่ทำการไปรษณีย์หรือติดตั้งอุปกรณ์ประกอบใดในการให้บริการไปรษณีย์ในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน โดยต้องขออนุญาตต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาสาธารณสมบัติของแผ่นดินก่อน และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เจ้าหน้าที่ดังกล่าวกำหนด

(3) ติดตั้งตู้ไปรษณีย์หรืออุปกรณ์ประกอบใดในการให้บริการไปรษณีย์ในที่ดินของบุคคลอื่นโดยต้องทำความตกลงกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินนั้นตามแนวทางที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตไม่อาจดำเนินการตามวรรคสามได้ เพราะเหตุที่ไม่ได้รับอนุญาตหรือมีการเรียกค่าใช้จ่ายหรือค่าตอบแทน สูงเกินกว่าปกติในสภาพการใช้ประโยชน์เช่นนั้น ผู้รับใบอนุญาตอาจร้องขอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา ถ้าคณะกรรมการเห็นว่าการดำเนินการของผู้รับใบอนุญาตเป็นกรณีจำเป็น อันมีอาจหลีกเลี่ยงได้ และไม่เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐ เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือทรัพย์สินนั้นตามสมควร ให้คณะกรรมการมีอำนาจแจ้งการใช้ที่ดินหรือทรัพย์สินเพื่อการนั้นให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินหรือทรัพย์สิน หรือเจ้าของ หรือผู้ครอบครองที่ดินหรือทรัพย์สินอื่นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยต้องแจ้งกำหนดวัน เวลา และการที่จะกระทำโดยคณะกรรมการมีอำนาจกำหนดค่าใช้จ่ายหรือค่าตอบแทนที่เหมาะสมให้แก่ผู้นั้น

ผู้ได้รับแจ้งตามวรรคสี่อาจยื่นคำร้องแสดงเหตุที่ไม่สมควรใช้ที่ดินเพื่อการนั้นหรือทรัพย์สินเพื่อการนั้น หรือการดำเนินการดังกล่าวจะก่อความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อการใช้ประโยชน์ในที่ดินไปยังคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัยภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

เมื่อพ้นกำหนดเวลาที่คณะกรรมการได้แจ้งตามวรรคสี่ และผู้รับใบอนุญาตได้จ่ายค่าตอบแทนการใช้ที่ดินและทรัพย์สินแล้ว ให้ผู้รับใบอนุญาตมีสิทธิใช้ที่ดินหรือทรัพย์สินเพื่อดำเนินการตามวรรคสี่ได้แต่ต้องภายใต้หลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ซึ่งต้องไม่ก่อความเดือดร้อนรำคาญหรือไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพธรรมชาติและไม่ทำให้ประโยชน์ในที่ดินนั้นลดลงจนเกินสมควรแก่เหตุด้วย

มาตรา 38 ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับหรือพนักงานของผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับมีหน้าที่ในการเก็บรักษาข้อมูลหรือข่าวสารใด ๆ ที่ได้มาจากการปฏิบัติงานในหน้าที่อันเกี่ยวข้องกับกิจการไปรษณีย์ตามพระราชบัญญัตินี้ และต้องไม่เปิดเผยข้อมูล หรือข่าวสารดังกล่าว เว้นแต่เป็นการเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการสอบสวน การพิจารณาคดี หรือการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา 39 ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับมีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานประจำปีเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการประกอบกิจการไปรษณีย์ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ โดยรายงานประจำปีต้องมีรายละเอียดตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ส่วนที่ 3

การรับส่งไปรษณีย์ภัณฑ์

มาตรา 40 ไปรษณีย์ภัณฑ์ที่จะส่งทางไปรษณีย์ได้ต้องเป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องให้คณะกรรมการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ว่าด้วยการรับส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ดังต่อไปนี้

- (1) ระบุชนิดวัตถุที่ไม่อนุญาตให้ส่งทางไปรษณีย์ ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามมาตรา 41 และ 42
- (2) วางเงื่อนไขในการส่งวัตถุทางไปรษณีย์
- (3) วางระเบียบการกักกันและจำหน่ายวัตถุที่ส่งทางไปรษณีย์อันเป็นของต้องห้ามหรือพิกัดภาษีหรือฝ่าฝืนกฎหมายหรือกฎหมายอื่น
- (4) จำแนกประเภท และวางระเบียบว่าด้วยสัญญาณ ขนาดน้ำหนัก เครื่องหุ้มห่อ และการผูกมัดกับการใช้ไปรษณีย์ภัณฑ์
- (5) กำหนดประเภทไปรษณีย์ภัณฑ์อันควรอยู่ในลำดับจ่าย หรือส่งก่อนและหลังตามที่จำเป็น
- (6) กำหนดเวลาและวิธีการให้รับและส่งไปรษณีย์ภัณฑ์

มาตรา 41 ห้ามมิให้บุคคลใดส่งทางไปรษณีย์ซึ่งไปรษณีย์ภัณฑ์อันเห็นได้ประจักษ์ว่ามีถ้อยคำเครื่องหมายหรือลวดลายที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ หรือหยาบช้ำลามก หรือเป็นที่ยุยงส่งเสริมให้มีการกำเริบ หรือหยาบคาย หรือชู้ชู้ญ หรือกรรโชก หรือผรุสวาทอย่างร้ายแรง หรือสิ่งอื่น ๆ ที่ผิดกฎหมาย รวมถึงห้ามมิให้ส่งสิ่งของใด ๆ ที่ฝ่าฝืนกฎหมายอื่น อันรวมถึงยาเสพติดและสารออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท

มาตรา 42 ห้ามมิให้บุคคลใดส่งทางไปรษณีย์ซึ่งวัตถุมีคมที่ไม่มีเครื่องหุ้มห่อป้องกันพอ หรือวัตถุระเบิด หรือสิ่งโสโครก หรือสิ่งมีพิษ หรือสัตว์มีชีวิต หรือสิ่งของที่มีสภาพอันน่าจะก่อให้เกิดอันตรายหรือเสียหายแก่ไปรษณีย์ภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์หรือแก่พนักงานของผู้รับใบอนุญาต เว้นไว้แต่คณะกรรมการจะมีข้อบังคับหรือเงื่อนไขกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา 43 ไปรษณีย์ภัณฑ์ใดที่ส่งทางไปรษณีย์อันเป็นการฝ่าฝืนประกาศของคณะกรรมการหรือบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับหรือพนักงานของผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการดังต่อไปนี้

- (1) เปิดไปรษณีย์ภัณฑ์เพื่อตรวจสอบ ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีสิ่งที่ไม่อนุญาตให้ส่งทางไปรษณีย์หรือเป็นการส่งโดยผิดเงื่อนไข
 - (2) ปฏิเสธการรับฝาก กักไว้หรือส่งกลับคืนไปยังผู้ฝาก หรือจำหน่ายเป็นอย่างอื่น
 - (3) ทำลายในกรณีที่เป็นสิ่งต้องทำลาย
 - (4) ส่งไปยังเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องในกรณีที่เป็นของผิดกฎหมาย
- การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา 44 ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับต้องดำเนินการขนส่งไปรษณีย์โดยใช้ความระมัดระวังอย่างเพียงพอเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพขนส่ง และปฏิบัติตามมาตรฐานขั้นต่ำที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา 45 ผู้ฝากส่งไปรษณีย์ภัณฑ์อาจขอให้มีการประกันความเสียหาย สูญหาย หรือล่าช้าระหว่างส่งทางไปรษณีย์

ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน ในกรณีที่ไปรษณีย์ภัณฑ์ตามวรรคหนึ่ง เกิดการเสียหาย สูญหาย หรือล่าช้า เว้นแต่การเสียหาย สูญหาย หรือล่าช้า นั้นเกิดแต่เหตุสุดวิสัย หรือเกิดแต่สภาพของไปรษณีย์ภัณฑ์นั่นเอง หรือเกิดเพราะความผิดของผู้ฝากหรือผู้รับ

เมื่อผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับจะต้องใช้ราคาไปรษณีย์ภัณฑ์ตามวรรคสอง โดยผู้ฝากได้แจ้งราคาไว้แล้ว ให้ถือว่าการแจ้งราคาไว้นั้นเป็นข้อสันนิษฐานว่าไปรษณีย์ภัณฑ์นั้นมีราคาตามที่ได้แจ้งไว้ แต่ทั้งนี้ ไม่เกินราคาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด และผู้ฝากจะเรียกค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าราคาที่ได้ระบุแจ้งไว้นั้นไม่ได้

การเรียกให้ชดใช้ราคาตามวรรคสอง ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันส่งมอบหรือวันที่ควรจะได้ส่งมอบ

มาตรา 46 ผู้ฝากส่งมีสิทธิถอนไปรษณีย์ภัณฑ์คืนจากพนักงานของผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับหรือขอแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงจำหน่ายหรือให้จัดการแก่ไปรษณีย์ภัณฑ์นั้นเป็นอย่างอื่นได้ตลอดเวลาที่ไปรษณีย์ภัณฑ์นั้นอยู่ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ โดยมีเงื่อนไขดังต่อไปนี้

- (1) เป็นไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ยังมิได้นำจ่ายให้แก่ผู้รับ
- (2) เป็นไปรษณีย์ภัณฑ์ที่มีได้เป็นของต้องห้าม หรือมิได้ถูกยึดหรือริบตามกฎหมาย

(3) การให้บริการไปรษณีย์ของประเทศปลายทาง มิได้จัดทำข้อสงวนไม่ยอมรับคำร้องขอถอนคืน แก่ไขหรือเปลี่ยนแปลงจำหน้าจากประเทศต้นทาง

(4) ผู้ฝากส่งต้องชำระค่าธรรมเนียมตามอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนดสำหรับประเภทไปรษณีย์ภัณฑ์และบริการที่ให้ และค่าบริการในการนำไปรษณีย์ภัณฑ์กลับคืนมาให้ผู้ฝากส่งแล้ว ยกเว้นกรณีที่ไปรษณีย์ภัณฑ์ดังกล่าวยังอยู่ที่ทำการไปรษณีย์รับฝากและยังมิได้ดำเนินการส่งต่อไปยังปลายทาง

มาตรา 47 ผู้รับหรือผู้ฝากส่งมีสิทธิที่จะขอให้เปิดไปรษณีย์ภัณฑ์ที่จะส่งมอบแก่ตนก่อนรับต่อหน้าพนักงานของผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้พนักงานของผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับทำบันทึกแสดงพฤติการณ์หรือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏแก่ตนไว้แล้วลงลายมือชื่อทั้งสองฝ่ายไว้เป็นสำคัญ

กรณีที่มีการดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้วปรากฏว่า ไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ส่งมอบนั้นเป็นไปตามคำสั่งของผู้รับหรือผู้ฝากส่ง ผู้รับมีหน้าที่ต้องรับไปรษณีย์ภัณฑ์นั้นไว้โดยต้องชำระค่าบริการและค่าส่งของฝากส่งนั้น ๆ เว้นแต่ผู้รับปฏิเสธไม่รับไปรษณีย์ภัณฑ์และให้ส่งคืนผู้ฝาก ผู้รับต้องชำระค่าบริการส่งคืนให้แก่ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับ

กรณีที่มีการดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้วปรากฏว่า ไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ส่งมอบนั้นไม่เป็นไปตามคำสั่งของผู้รับหรือผู้ฝากส่งและผู้รับไม่ยอมรับ ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับจะต้องส่งไปรษณีย์ภัณฑ์คืนผู้ฝากส่ง โดยผู้ฝากส่งมีหน้าที่ต้องชำระค่าบริการส่งคืนให้แก่ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับ

มาตรา 48 ไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ไม่สามารถนำจ่ายผู้รับได้ ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ส่วนที่ 4

การใช้และเชื่อมต่อเครือข่ายไปรษณีย์

มาตรา 49 ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับที่มีเครือข่ายไปรษณีย์มีหน้าที่ให้ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับรายอื่นขอใช้เครือข่ายไปรษณีย์ของตนกับของผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การปฏิเสธไม่ให้ใช้เครือข่ายไปรษณีย์ให้กระทำได้เฉพาะกรณีดังต่อไปนี้

- (1) เครือข่ายที่มีอยู่มีขีดความสามารถไม่เพียงพอที่จะรองรับการขอใช้เครือข่ายตามที่ขอได้
- (2) การใช้เครือข่ายอาจก่อให้เกิดภาระแก่ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับที่มีเครือข่ายเกินสมควร
- (3) กรณีอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้หรือเชื่อมต่อเครือข่ายต้องเป็นไปอย่างสมเหตุสมผล มีความเป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับที่มีเครือข่ายและผู้ขอใช้เครือข่าย และมีความเท่าเทียมกันในระหว่างผู้ขอใช้เครือข่ายทุกราย

มาตรา 50 ในกรณีที่มีการปฏิเสธไม่ให้ใช้เครือข่ายไปรษณีย์หรือตกลงกันไม่ได้ในการเจรจาทำสัญญาการใช้เครือข่ายไปรษณีย์ คู่กรณีมีสิทธิร้องขอให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งและให้รัฐมนตรีพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันรับหนังสืออุทธรณ์

ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ คณะกรรมการอาจสั่งให้ใช้เครือข่ายไปรษณีย์ไปพลางก่อนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนดได้

ส่วนที่ 5
ธนาณัติ

มาตรา 51 การให้บริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวน ผู้รับใบอนุญาตอาจจัดให้มีการรับส่งเงินจำนวนหนึ่งจำนวนใดทางธนาณัติ และการเรียกเก็บค่าบริการหรือค่าธรรมเนียมเป็นไปตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา 52 การส่งเงินโดยทางธนาณัติ ถ้าเงินนั้นยังไม่ได้จ่ายให้แก่ผู้รับ ผู้ฝากส่งอาจขอให้จ่ายเงินตามธนาณัตินั้นคืนแก่ตนหรือให้จ่ายแก่บุคคลอื่นนอกจากผู้รับเดิมได้ แล้วแต่จะสั่ง

ในกรณีที่ไม่สามารถจ่ายเงินตามธนาณัติได้ ผู้รับใบอนุญาตอาจจ่ายเงินจำนวนนั้นให้แก่ทายาท หรือผู้จัดการทรัพย์สินมรดกของผู้รับ หรือแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ หรือผู้แทนโดยชอบธรรม เมื่อบุคคลนั้น ๆ แสดงหลักฐานแห่งฐานะของตนดังกล่าวข้างต้นได้จนเป็นที่พอใจ

กรณีธนาณัติไม่สามารถจ่ายเงินได้ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้ประกาศโฆษณา ณ ที่ทำการไปรษณีย์ที่ฝากส่งและ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ปลายทางเพื่อหาตัวผู้รับและผู้ฝากส่ง เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันประกาศให้ถือเป็นธนาณัติสิ้นสภาพ ผู้รับหรือผู้ฝากส่งจะมาขอรับเงินคืนไม่ได้ และให้ส่งเงินธนาณัติสิ้นสภาพนี้เข้ากองทุนสนับสนุนบริการไปรษณีย์พื้นฐานเพื่อประโยชน์สาธารณะ

มาตรา 53 เมื่อผู้รับใบอนุญาตได้จ่ายเงินให้แก่บุคคลใดตามธนาคัตติเกินกว่าจำนวนที่ควรจ่ายให้แก่บุคคลนั้นก็ดี หรือได้จ่ายเงินให้แก่บุคคลใดตามธนาคัตติ ซึ่งควรจ่ายให้แก่บุคคลอื่นก็ดี ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งความเป็นหนังสือไปยังบุคคลนั้นให้ใช้เงินที่จ่ายไป โดยมีขอบนั้นคืนภายใน 30 วันทำการ ทั้งนี้ระยะเวลาดังกล่าวอาจมีการขอขยายเวลาได้โดยความเห็นชอบของผู้รับใบอนุญาต

มาตรา 54 เมื่อผู้รับใบอนุญาตได้จ่ายเงินตามธนาคัตติให้แก่ผู้รับเงินแล้ว เป็นอันหลุดพ้นจากความรับผิดชอบในจำนวนเงินนั้น ห้ามมิให้ผู้ใดฟ้องผู้รับใบอนุญาตเพราะเหตุที่จ่ายเงินผิดเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้ออกธนาคัตติ ผู้รับใบอนุญาตไม่ต้องรับผิดชอบเกินกว่าจำนวนเงินในธนาคัตติ และไม่ต้องรับผิดชอบถ้าการจ่ายเงินตามธนาคัตตินั้น ได้จ่ายผิดไปเพราะเหตุที่ผู้ฝากบอกชื่อและที่อยู่ของผู้รับไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนสมบูรณ์

ห้ามมิให้ผู้ใดฟ้องผู้รับใบอนุญาตเพื่อเรียกค่าเสียหายเพราะจ่ายเงินตามธนาคัตติเกินซ้ำ เว้นแต่ความเกินซ้ำเกิดขึ้นเพราะความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่ในกรณีเช่นนี้ ให้ส่งมอบเงินตามจำนวนในธนาคัตตินั้นให้แก่ผู้รับหรือผู้ฝากส่ง

ส่วนที่ 6
ตราไปรษณียากร

มาตรา 55 ให้รัฐมนตรีจัดให้มีดวงตราไปรษณียากรชนิดต่าง ๆ และบอกมูลค่าตามที่เห็นว่าจำเป็น และให้มีอำนาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขราคาดวงตราไปรษณียากรเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี ให้คณะกรรมการมอบหมายให้ผู้ให้บริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวนเป็นผู้ดำเนินการออกดวงตราไปรษณียากรดวงตราไปรษณียากรที่จัดให้มีขึ้น หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขราคานั้นให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 56 ให้คณะกรรมการออกข้อบังคับ

- (1) ว่าด้วยการจ่าย ขาย เก็บรักษา และใช้ดวงตราไปรษณียากร
- (2) กำหนดราคาดวงตราไปรษณียากรที่จะขาย
- (3) ระบุบุคคลที่จะขายดวงตราไปรษณียากร อัตรา และเงื่อนไขในการขาย
- (4) กำหนดหน้าที่และค่าตอบแทนที่จะให้แก่ผู้ขายดวงตราไปรษณียากร
- (5) วางเงื่อนไขในการปรูดวงตราไปรษณียากร การลบเลือน ทำให้เสียสภาพและว่าด้วยดวงตราไปรษณียากรอย่างใดควรรับหรือไม่ควรรับไว้เป็นค่าบริการ
- (6) แสดงประเภทไปรษณีย์ภัณฑ์ที่อาจเสียค่าบริการเป็นเงิน และใช้เครื่องหมายอย่างอื่นประทับแทนตราไปรษณียากรค่าบริการอื่นที่จะต้องเสียตามพระราชบัญญัตินี้
- (7) ว่าด้วยกิจการอย่างอื่นเป็นการทั่วไปที่เกี่ยวกับตราไปรษณียากร

หมวด 5
สิทธิของผู้ใช้บริการ

มาตรา 57 ผู้ใดได้รับความเดือดร้อนเสียหายอันเนื่องมาแต่การให้บริการของผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อสำนักงาน

หนังสือร้องเรียนตามวรรคหนึ่งต้องระบุข้อเท็จจริงที่แจ้งชัด และถ้ามีเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าวก็ให้ส่งไปพร้อมหนังสือแนด้วย

ในระหว่างการศึกษาพิจารณาคำร้องเรียนของคณะกรรมการ ถ้าผู้ร้องเรียนร้องขอ ให้คณะกรรมการมีอำนาจพิจารณากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการเพื่อแก้ไขเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ร้องเรียนเป็นการชั่วคราวได้

มาตรา 58 ให้คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องเรียน โดยต้องให้คู่กรณีมีโอกาสได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและแสดงพยานหลักฐานของตน ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับกระทำการโดยฝ่าฝืนกฎหมาย เงื่อนไขการอนุญาตหรือเงื่อนไข การจดทะเบียน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานหรือคุณภาพในการให้บริการตามที่กำหนดในประกาศคณะกรรมการตามมาตรา 20 (5) ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด

มาตรา 59 ในกรณีที่ผู้ใช้บริการเห็นว่าผู้ให้บริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวนหรือผู้ให้บริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึงเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการสูงกว่าอัตราขั้นสูงที่กำหนดโดยประกาศคณะกรรมการตามมาตรา 20 วรรคหนึ่ง (6) หรือสูงกว่าที่เรียกเก็บจากผู้ให้บริการรายอื่นที่ใช้บริการในลักษณะหรือประเภทเดียวกัน หรือเห็นว่าผู้ประกอบการไปรษณีย์ภายใต้กำกับรายใดรายหนึ่งเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการโดยไม่ถูกต้อง ผู้ใช้บริการมีสิทธิขอทราบข้อมูลเกี่ยวกับการใช้บริการของตนจากผู้รับใบอนุญาตได้

ผู้ประกอบการไปรษณีย์ภายใต้กำกับต้องแจ้งข้อมูลตามวรรคหนึ่งให้ผู้ใช้บริการทราบภายในเวลาอันสมควร แต่ทั้งนี้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันร้องขอ และในกรณีที่ผู้ใช้บริการร้องขอ ผู้ประกอบการไปรษณีย์ภายใต้กำกับต้องจัดทำเอกสารรับรองข้อมูลที่ถูกต้องให้แก่ผู้ใช้บริการด้วย โดยจะคิดค่าตอบแทนเพื่อการนั้นจากผู้ใช้บริการก็ได้ แต่ค่าตอบแทนจะต้องไม่สูงกว่าความเป็นจริง ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา 60 ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ประกอบการไปรษณีย์ภายใต้กำกับเรียกเก็บค่าธรรมเนียม หรือค่าบริการในลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา 59 วรรคหนึ่ง ผู้ใช้บริการมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการได้และให้นำความในมาตรา 57 และมาตรา 58 มาใช้บังคับแก่กรณีนี้โดยอนุโลม

หมวด 6

สมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจไปรษณีย์

มาตรา 61 ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับตั้งแต่สามรายขึ้นไปอาจรวมกันจัดตั้งสมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจไปรษณีย์ ภายใต้พระราชบัญญัตินี้ เพื่อวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมและพัฒนาการประกอบธุรกิจไปรษณีย์ และมีบทบาทหน้าที่ในการจัดทำข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลมาตรฐานการประกอบธุรกิจไปรษณีย์แก่คณะกรรมการ

สมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจไปรษณีย์ต้องจดทะเบียนกับสำนักงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด และให้สมาคมที่จดทะเบียนแล้วมีฐานะเป็นนิติบุคคล

มาตรา 62 สมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจไปรษณีย์ต้องมีข้อบังคับ และข้อบังคับนั้นอย่างน้อยต้องมีข้อความดังต่อไปนี้

- (1) ชื่อ
- (2) วัตถุประสงค์
- (3) ที่ตั้งสำนักงาน
- (4) วิธีรับสมาชิก โดยสมาชิกของสมาคมต้องเป็นผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับเท่านั้น
- (5) สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก

(6) วินัยและการลงโทษสมาชิก

(7) การดำเนินกิจการของสมาคม

(8) การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารสมาคม การออกจากตำแหน่ง และการประชุมของกรรมการ ตลอดจนการประชุมใหญ่

(9) ข้อบังคับอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ข้อบังคับของสมาคมต้องนำไปจดทะเบียนต่อสำนักงาน หากสำนักงานเห็นสมควร อาจสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับนั้นก็ได้

มาตรา 63 ชื่อของสมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจไปรษณีย์จะต้องเป็นชื่อเฉพาะ และห้ามมิให้ใช้ข้อความ “แห่งประเทศไทย” หรือข้อความที่มีความหมายทำนองเดียวกันประกอบเป็นชื่อของสมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจไปรษณีย์ และให้สมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจไปรษณีย์จัดให้มีป้ายชื่ออ่านได้ชัดเจนติดไว้หน้าสำนักงาน

มาตรา 64 ให้นำบทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้าในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการ การควบคุม การเลิก และบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโลม เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในหมวดนี้ ทั้งนี้ ให้ใช้คำว่า “คณะกรรมการ” แทนคำว่า “รัฐมนตรี” คำว่า “สำนักงาน” แทนคำว่า “นายทะเบียน” คำว่า “สมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจไปรษณีย์” แทนคำว่า “สมาคมการค้า” และให้อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้าเป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด 7
การกำกับดูแล

มาตรา 65 เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) เข้าไปในอาคารหรือสถานที่ประกอบการของผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบกิจการสมุดบัญชีเอกสารหลักฐาน หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการกระทำใดที่อาจเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดในการอนุญาตหรือรับจดทะเบียน

(2) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใดมาเพื่อประกอบการพิจารณา

(3) ตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริงแล้วรายงานต่อคณะกรรมการในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับได้กระทำความผิดหรือทำให้เกิดความเสียหาย เพราะเหตุไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่กำหนดเป็นเงื่อนไขการอนุญาตหรือรับจดทะเบียน

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

เมื่อได้เข้าไปและลงมือตรวจสอบตาม (1) แล้วยังดำเนินการไม่เสร็จ จะกระทำต่อไปในเวลาหลังพระอาทิตย์ตกหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้

การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 65 นี้ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวต้องกำหนดตำแหน่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะใช้อำนาจหน้าที่ตามมาตรา 65 นี้ และต้องกำหนดเหตุผลและความจำเป็นที่จะมีสิทธิใช้อำนาจหน้าที่ตามมาตรา 65 นี้ในแต่ละกรณีด้วย

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 66 ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง และต้องจัดให้มีมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่เหมาะสม ทั้งนี้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา 67 ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือมีความจำเป็นเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ หรือ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ หรือเพื่อป้องกันประโยชน์สาธารณะ รัฐมนตรีอาจสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าครอบครองและใช้อุปกรณ์และ เครื่องมือต่าง ๆ ของผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ที่ต้องได้รับอนุญาต เพื่อดำเนินการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวนหรือไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง หรือมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการดังกล่าวแทนเป็นการชั่วคราว หรือสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตหรือพนักงานของผู้รับใบอนุญาต กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อการนั้นได้จนกว่าเหตุฉุกเฉินหรือความจำเป็นนั้นจะสิ้นสุดลง

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้รับใบอนุญาต ให้ผู้รับใบอนุญาตมีสิทธิ เรียกร้องค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายนั้นจากสำนักงานได้ตามความเป็นธรรม

มาตรา 68 ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน รัฐมนตรีอาจมีคำสั่งให้ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับเปิดตรวจ กัก งดการส่ง และจำหน่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ประเภทหรือลักษณะ ใดในระหว่างส่งทางไปรษณีย์นั้นไว้ได้จนกว่าเหตุจำเป็นนั้นจะสิ้นสุดลง

หมวด 8
บทกำหนดโทษ

ส่วนที่ 1
การบังคับทางปกครอง

มาตรา 69 ในกรณีที่ปรากฏแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ว่าผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 30 มาตรา 32 วรรคห้า มาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 35 มาตรา 36 มาตรา 37 มาตรา 49 มาตรา 50 วรรคสาม มาตรา 57 วรรคสาม หรือมาตรา 58 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานต่อคณะกรรมการ และให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตระงับการกระทำที่ฝ่าฝืน หรือแก้ไขปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนดก็ได้

มาตรา 70 ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตซึ่งได้รับคำสั่งจากคณะกรรมการตามมาตรา 69 ไม่พอใจในคำสั่งดังกล่าว ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว
คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา 71 ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา 70 และพ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ หรือ วินิจฉัยยื่นตามคำสั่งคณะกรรมการ เมื่อคณะกรรมการได้มีหนังสือเตือนแล้วยังไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ให้คณะกรรมการพิจารณา กำหนดค่าปรับทางปกครอง บังคับตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ทั้งนี้ต้องไม่ต่ำกว่าสองหมื่นบาทต่อวัน

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตยังเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามการให้ถูกต้อง หรือฝ่าฝืนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือกรณีที่มีความเสียหายร้ายแรงต่อ ประโยชน์สาธารณะ ให้คณะกรรมการมีอำนาจพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตได้

การกำหนดให้การกระทำความผิดกรณีใดต้องถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ส่วนที่ 2

โทษทางปกครอง

มาตรา 72 ผู้ใดประกอบกิจการไปรษณีย์โดยไม่ได้รับอนุญาตต้องระวางโทษปรับทางปกครอง ดังนี้

(1) ถ้าการกระทำความผิดเป็นการประกอบกิจการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวนตามมาตรา 26 วรรคหนึ่ง (1) ก. โดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินหนึ่งล้านบาท

(2) ถ้าการกระทำความผิดเป็นการประกอบกิจการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึงตามมาตรา 26 วรรคหนึ่ง (1) ข. โดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินห้าแสนบาท

(3) ถ้าการกระทำความผิดเป็นการประกอบกิจการไปรษณีย์เฉพาะตามมาตรา 26 วรรคหนึ่ง (2) โดยไม่ได้จดทะเบียน และต้อง
ระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินสองแสนห้าหมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตาม (1) (2) หรือ (3) มีการให้บริการณัตติตามมาตรา 51 ด้วย ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินสิบ
ล้านบาท

มาตรา 73 ผู้ใดส่ง จัดให้ส่ง ฝาก รับ ขอให้รับ จดหมายหรือไปรษณียบัตร หรือรวบรวมจดหมายหรือไปรษณียบัตรดังต่อไปนี้
มีความผิดต้องระวางโทษปรับทางปกครองตามจำนวนจดหมายหรือไปรษณียบัตรไม่เกินฉบับละสองหมื่นบาท

(1) จดหมายหรือไปรษณียบัตรเกินกว่าสามฉบับที่ฝากผู้เดินทาง โดยผู้รับฝากนั้นได้รับเงินเดือนค่าจ้าง รางวัล หรือผลประโยชน์
อย่างใด ๆ ในการนั้น

(2) จดหมายหรือไปรษณียบัตรที่ได้จัดให้ผู้เดินทางถือไปโดยไม่เกี่ยวข้องด้วยกิจธุระเฉพาะของผู้ฝากหรือผู้รับจดหมายหรือ
ไปรษณียบัตรนั้น และผู้เดินทางนั้นได้รับผลประโยชน์พิเศษในการนั้น

(3) จดหมายหรือไปรษณียบัตรที่ไม่เกี่ยวข้องเฉพาะสินค้าหรือทรัพย์สินที่ส่งไปโดยทางบก ทางน้ำ หรือทางอากาศ โดยได้รับค่าจ้าง
รางวัล หรือได้ผลประโยชน์อย่างใดในการรับนำไป หรือส่งมอบจดหมายหรือไปรษณียบัตรนั้น

มาตรา 74 ผู้ใดได้รับสิทธิในการขายดวงตราไปรษณียากรจากผู้รับใบอนุญาต ขายเกินกว่าราคาที่กำหนดไว้บนดวงตราไปรษณียากรนั้น ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา 75 ผู้ใดที่มีใช้ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวน ใช้ถ้อยคำ ตัวอักษร หรือทำเครื่องหมายใด ๆ ณ สถานที่หรือบนวัตถุใด ๆ อันเป็นของตน เพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นที่ทำการไปรษณีย์หรือตู้ไปรษณีย์ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินหนึ่งแสนบาท และให้ปรับเป็นรายวันจนกว่าจะถอน หรือลบถ้อยคำ ตัวอักษร หรือเครื่องหมายนั้นออกแล้ว

มาตรา 76 คณะกรรมการมีอำนาจสั่งลงโทษปรับทางปกครองตามที่กำหนดไว้ในส่วนนี้ ทั้งนี้ ในกรณีที่เห็นสมควรคณะกรรมการจะสั่งให้แก้ไขหรือตักเตือนก่อนก็ได้

ในการพิจารณาออกคำสั่งลงโทษปรับทางปกครอง ให้คณะกรรมการคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมที่กระทำผิด และความสัมพันธ์กับสภาพเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่ผู้ถูกลงโทษปรับทางปกครองไม่ยอมชำระค่าปรับทางปกครองให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ 3
โทษทางอาญา

มาตรา 77 ผู้ใดเปิดเผยข้อมูล หรือข่าวสารใด ๆ ที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 38 โดยมีขอบด้วยกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 78 ผู้ใดนำมาส่ง หรือรับว่าจะส่ง หรือบรรจุหีบห่อเพื่อนำไปส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ หรือสิ่งใด ๆ ทางไปรษณีย์เป็นการฝ่าฝืนต่อมาตรา 41 หรือมาตรา 42 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 79 ผู้ใดไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 65 วรรคหนึ่ง (1) หรือไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือเรียกตามมาตรา 65 วรรคหนึ่ง (2) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 80 ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม 65 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 81 ผู้รับใบอนุญาตหรือพนักงานผู้ใดเปิดหรือยอมให้ผู้อื่นเปิดตู้ไปรษณีย์หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ระหว่างส่งทางไปรษณีย์ หรือ ตั้งใจกักหรือหน่วงเหนี่ยว หรือยอมให้ผู้อื่นกักหรือหน่วงเหนี่ยวตู้ไปรษณีย์ หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท

แต่มาตรานี้ไม่ให้ใช้บังคับถึงการเปิด หรือกัก หรือหน่วงเหนี่ยวตู้ไปรษณีย์ หรือไปรษณีย์ภัณฑ์โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามคำสั่งของรัฐมนตรี หรือศาลที่มีอำนาจ

มาตรา 82 ผู้ใดใช้ดวงตราไปรษณียากร ซึ่งมีเครื่องหมายแสดงว่าดวงตราไปรษณียากรนั้นได้ใช้แล้ว ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 83 ผู้ใดกระทำการใด ๆ ที่เป็นเหตุให้ตู้ไปรษณีย์ หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ในตู้ไปรษณีย์ได้รับความเสียหาย ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 84 บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนให้คณะกรรมการมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ และคณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการเปรียบเทียบปรับแทนได้ โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์ในการเปรียบเทียบ หรือกำหนดเงื่อนไขประการใดในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการก็ได้

ในกรณีที่การกระทำความผิดปรากฏต่อพนักงานสอบสวน และผู้กระทำความผิดยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องมายังคณะกรรมการเพื่อการดำเนินการพิจารณาเปรียบเทียบเทียบปรับโดยเร็ว

เมื่อผู้กระทำความผิดได้เสียค่าปรับตามที่ได้เปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บทเฉพาะกาล

มาตรา 85 เพื่อให้บริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวนและบริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึงสามารถดำเนินการต่อเนื่อง ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ. 2546 มีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับกิจการไปรษณีย์ตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัตินี้ โดยในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับกิจการไปรษณีย์ ให้คณะกรรมการกำกับกิจการไปรษณีย์ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ. 2546 ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน

มาตรา 86 ในวาระเริ่มแรก ให้บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด เป็นผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวนและกิจการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง ตามมาตรา 26 วรรคหนึ่ง (1) รวมทั้งให้มีสิทธิต่าง ๆ ในการให้บริการไปรษณีย์เท่าที่อยู่ในความรับผิดชอบดำเนินการของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ตามที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ทรัพย์สินของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับกิจการไปรษณีย์เพื่อประโยชน์ของประชาชน เป็นทรัพย์สินที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

ให้บรรดาสหภาพพิเศษ ความคุ้มครอง ตามที่กฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์ กฎหมายว่าด้วยการสื่อสารแห่งประเทศไทย หรือกฎหมายอื่นใดได้บัญญัติไว้แก่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ให้มีผลสืบเนื่องต่อไป

มาตรา 87 ให้บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด แจ้งรายละเอียดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการไปรษณีย์ให้คณะกรรมการทราบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้คณะกรรมการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตในการประกอบกิจการของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ตามความเหมาะสมโดยคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนที่ได้รับบริการอยู่เดิม และการพัฒนาเพื่อให้มีการบริการที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพหรือการอื่นใด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์แห่งพระราชบัญญัตินี้

ในระหว่างที่ยังไม่ได้รับใบอนุญาตตามวรรคสอง ให้บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ประกอบกิจการไปรษณีย์ตามมาตรา 85 ต่อไปได้

มาตรา 88 ในวาระเริ่มแรก ให้ผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ที่ต้องจดทะเบียนตามมาตรา 26 วรรคหนึ่ง (2) ดำเนินการจดทะเบียนต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 89 ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทกิจการไปรษณีย์ตามมาตรา 18 ให้แล้วเสร็จภายในเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การรับฟังความคิดเห็น
(ร่าง) พระราชบัญญัติการประกอบกิจการไปรษณีย์ พ.ศ. ...

หมวด 1 องค์กรกำกับดูแล

- ☐ ท่านเห็นด้วยกับการจัดให้มี “คณะกรรมการกำกับกิจการไปรษณีย์” เพื่อทำหน้าที่เป็นองค์กรกำกับดูแลตามกฎหมายนี้หรือไม่
- ☐ ท่านเห็นด้วยกับที่มาและองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ หรือไม่
- ☐ ท่านเห็นด้วยกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ หรือไม่
- ☐ ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้ “สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม” ทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการหรือไม่
- ☐ ความคิดเห็นอื่น ๆ

หมวด 2 การจัดทำและการดำเนินการตามแผนแม่บทกิจการไปรษณีย์

- ☐ ท่านเห็นด้วยกับเนื้อหาที่ต้องมีในแผนแม่บทกิจการไปรษณีย์หรือไม่
- ☐ ท่านเห็นด้วยกับประเภทของเรื่องที่ต้องออกเป็นประกาศคณะกรรมการหรือไม่ (เช่น ลักษณะและประเภทของกิจการไปรษณีย์ อัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและจดทะเบียน ฯลฯ)
- ☐ ท่านเห็นด้วยกับประเภทของเรื่องที่ต้องออกเป็นกฎกระทรวงหรือไม่ (เช่น การออกดวงตราไปรษณียากร การตั้งตู้ไปรษณีย์ ฯลฯ)
- ☐ ความคิดเห็นอื่น ๆ

หมวด 3 กองทุนสนับสนุนบริการไปรษณีย์พื้นฐานเพื่อประโยชน์สาธารณะ

- ☐ ท่านเห็นด้วยกับการจัดให้มีกองทุนฯ เพื่อสนับสนุนการให้บริการไปรษณีย์พื้นฐานแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง และสนับสนุนการกำกับดูแลกิจการไปรษณีย์ หรือไม่
- ☐ ท่านเห็นด้วยกับแหล่งที่มาของเงินกองทุนฯ หรือไม่
- ☐ ท่านเห็นด้วยกับแนวทางการนำเงินกองทุนฯ ไปใช้หรือไม่
- ☐ ความคิดเห็นอื่น ๆ

หมวด 4 การประกอบกิจการไปรษณีย์

- ☐ ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้มีกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับ อันได้แก่ กิจการที่ต้องขอรับใบอนุญาต (บริการไปรษณีย์ที่รัฐพึงสงวน และบริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง) และกิจการที่ต้องจดทะเบียน หรือไม่
- ☐ ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดคุณสมบัติของผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับหรือไม่
- ☐ ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดสิทธิและหน้าที่ของผู้ประกอบกิจการไปรษณีย์ภายใต้กำกับหรือไม่
- ☐ ท่านเห็นด้วยกับหลักเกณฑ์การรับส่งไปรษณีย์ภัณฑ์หรือไม่
- ☐ ท่านเห็นด้วยกับหลักเกณฑ์การขอใช้และเชื่อมต่อเครือข่ายไปรษณีย์หรือไม่
- ☐ ท่านเห็นด้วยกับหลักเกณฑ์เกี่ยวกับธรรมาภิบาลหรือไม่
- ☐ ท่านเห็นด้วยกับหลักเกณฑ์เกี่ยวกับตราไปรษณียากรหรือไม่
- ☐ ความคิดเห็นอื่น ๆ

หมวด 5 สิทธิของผู้ใช้บริการ

- ☐ ท่านเห็นด้วยกับกระบวนการใช้สิทธิร้องเรียนของผู้ใช้บริการหรือไม่
- ☐ ความคิดเห็นอื่น ๆ

หมวด 6 สมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจไปรษณีย์

- ☐ ท่านเห็นด้วยกับการเปิดโอกาสให้มีการจัดตั้งสมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจไปรษณีย์ (จัดตั้งโดยสมาชิกที่เป็นผู้ประกอบการไปรษณีย์ภายใต้กำกับ) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรฐานการประกอบธุรกิจไปรษณีย์แก่คณะกรรมการฯ หรือไม่
- ☐ ความคิดเห็นอื่น ๆ

หมวด 7 การกำกับดูแล

- ☐ ท่านเห็นด้วยกับอำนาจการตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายนี้หรือไม่
- ☐ ความคิดเห็นอื่น ๆ

หมวด 8 บทกำหนดโทษ

- ☐ ท่านเห็นด้วยกับหลักเกณฑ์การบังคับทางปกครองหรือไม่
- ☐ ท่านเห็นด้วยกับประเภทของการกระทำความผิดที่ต้องลงโทษทางปกครอง / โทษทางอาญา หรือไม่
- ☐ ท่านเห็นด้วยกับระดับของโทษทางปกครอง / โทษทางอาญา หรือไม่
- ☐ ความคิดเห็นอื่น ๆ

แสดงความคิดเห็นผ่านระบบ

www.law.go.th

